

Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių nevyriausybinių organizacijų veiklos galimybių tyrimas

Galutinė ataskaita

2024 m. gruodžio 13 d.

Parengta pagal 2024 m. rugsėjo 23 d. paslaugų teikimo sutartį Nr. SR-9, sudarytą tarp Etninės kultūros globos tarybos ir ekspertės Erikos Ribašauskienės

TURINYS

1 ETNINĖS KULTŪROS IR NEMATERIALAUS KULTŪROS PAVELDO SRITYJE VEIKIANČIŲ ORGANIZACIJŲ APKLAUSOS REZULTATŲ APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS	3
1.1 APKLAUSOS REZULTATŲ APIBENDRINIMAS.....	4
1.2 IŠVADOS.....	17
2 TEISĖS AKTŲ, REGLAMENTUOJANČIŲ VALSTYBINĘ PARAMĄ ETNINĖS KULTŪROS IR NEMATERIALAUS KULTŪROS PAVELDO SRITYJE VEIKIANČIOMS NEVYRIAUSYBINĖMS ORGANIZACIJOMS, ANALIZĖ.....	19
3 SOCIALINĖS PASKIRTIES, JAUNIMO NEVYRIAUSYBINĖMS ORGANIZACIJOMS IR BENDRUOMENINĖMS ORGANIZACIJOMS TEISĖS AKTAIS NUSTATYTOS VALSTYBINĖS PARAMOS ANALIZĖ.....	28
REKOMENDACIJOS.....	40

1 ETNINĖS KULTŪROS IR NEMATERIALAUS KULTŪROS PAVELDO SRITYJE VEIKIANČIŲ ORGANIZACIJŲ APKLAUSOS REZULTATŲ APIBENDRINIMAS IR IŠVADOS

Europos Sąjunga (ES) skiria vis didesnę dėmesį tvariai plėtrai užtikrinti, vietokūrai spartinti, panaudojant vietos išteklius. Vieni svarbiausių vietos išteklių, kuriantys vietos tapatumą per žmogiškojo potencialo įgalinimą, patriotiškumo ir kūrybiškumo, tautinės savimonės ugdymą - etninė kultūra ir nematerialus kultūros paveldas. Tai ideali tautos savitumo išraiškos forma.

Remiantis 2023 m. publikuotos Europos Komisijos ataskaitos duomenimis, esama aiškios ir teigiamos piliečių dalyvavimo kultūrinėje veikloje (kuri suprantama kaip įvairių kultūrinių patirčių ir kūrybinių veiklų visuma, pavyzdžiui, dalyvavimas muzikinėje, literatūrinėje veikloje, lankymasis parodose) ir pilietinio aktyvumo, demokratijos ir socialinės sanglaudos (kas šiuo metu labai aktualu Lietuvai) rodiklių koreliacijos. Kultūrinė veikla padeda kurti socialinį kapitalą – tai, kas jungia bendruomenes, ji padeda kurti pasitikėjimą, toleranciją, solidarumą ir sanglaudą¹, stiprinti pilietiškumą, tautinę savimonę. 8 iš 10 Lietuvos gyventojų pritaria, kad jų asmeninis tapatumas tvirtai susiję su Lietuvos kultūra².

Lietuvai tapus ES nare, per dvidešimt metų kultūros srityje didelę reikšmę mena kūrybai ir kultūros industrijų raidai įgijo NVO ir privačios institucijos, pozityviai konkuruojančios su valstybės ir savivaldybių įstaigoms, skatinančios jų atsinaujinimą³. Tai skatina permąstyti nusistovėjusius valstybės ir savivaldybės institucijų vaidmenis kultūros paslaugų teikime, kartu neišvengiamai kelia klausimus dėl valdžios institucijų pasirinkimo, kokį santykį kurti su NVO organizacijomis, ir šio pasirinkimo vienokių ar kitokių pasekmių⁴.

Etninės kultūros ir nematerialus kultūros paveldo išsaugojimą Lietuvoje lemia tokie veiksniai kaip teisinio reguliavimo kaita; ES ir valstybės parama; sparčiai kintančios rinkos sąlygos; vartotojų prioritetų ir perkamosios galios kaita.

Tarptautinių kultūros organizacijų (UNESCO ir kt.) ekspertų vertinimu, Lietuva dar daug kur yra išlaikiusi unikalius gyvenamųjų vietovių bruožus, kiekvienam regionui būdingas sodybų planavimo, gyvenamųjų ir ūkinių pastatų architektūros ypatybes, tradicinius amatus, etnografinius kaimus, dvarus, sakralinę architektūrą bei daile, etnokultūros renginius.

Lietuvoje, išsaugant etninės kultūros ir nematerialus kultūros paveldo vertybes, taikytinas UNESCO nematerialaus kultūros paveldo apsaugos priemonių modelis.

¹ European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Culture and democracy, the evidence – How citizens' participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion – Lessons from international research (Brussels: Publications Office of the European Union, 2023).

² Rūta Matulaitienė ir dr. Laima Nevinskaitė. Gyventojų dalyvavimas kultūroje ir pasitenkinimas kultūros paslaugomis. 2023, Lietuvos kultūros tarybos užsakymu UAB „KOG institutas“, UAB „Norstat LT“ atliktas tyrimas, 2023.

³ Lietuvos kultūros politikos strategija „Kultūra 2030“, patvirtinta 2019 m. birželio 4 d. LR Vyriausybės nutarimu.

⁴ Gintė Sprogytė. Kultūros paslaugų teikėjų įvairovės Lietuvoje didinimas įtraukiant NVO: iššūkiai ir galimybės. Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas, 2024.



Šaltinis: Parengta pagal UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo konvenciją. Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/cf64732038bb11edbc04912defe897d1>

Siekiant prisidėti prie etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo ir populiarinimo, reikalingi tyrimai, kurių metu būtų stebimi ir vertinami etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo procesai. Tyrimų rezultatai gali būti naudingi, formuojant paramos ir skatinimo intervencijas, tobulinant etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo valdymo procesus.

Šiame skyriuje pateikiami Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų apklausos rezultatai, jų apibendrinimas ir išvados.

Dėkojame: etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų atstovams už įsitraukimą, dalyvaujant apklausoje.

1.1 APKLAUSOS REZULTATAI IR JŲ APIBENDRINIMAS

Klausimynas, skirtas etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančioms organizacijoms, buvo parengtas taip, kad būtų galima įvertinti: socialines, veiklos vykdymo ir paramos valdymo charakteristikas.

- organizacijos įsteigimo metus,
- organizacijos registracijos vietą,
- organizacijos veiklos pagrindinį (-ius) tikslą (-us),
- teritorinę organizacijos veiklą aprėptį ir veiklos regioną bei savivaldybę,
- organizacijos juridinę formą ir paramos gavėjo bei viešosios naudos nevyriausybinės organizacijos (remiantis Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų 8 straipsnio 2 dalimi) statuso turėjimą,

- organizacijos veiklai skirtų pastovių patalpų turėjimą (kas tas patalpas suteikė, kokių pagrindu naudojamos patalpos),
- ar turima organizacijoje etatinių darbuotojų, koks jų skaičius,
- kokiomis lėšomis vidutiniškai organizacija disponavo kasmet per pastaruosius 3 metus,
- ar turimas pastovus savo biudžetas (neskaitant paramos) organizacijos veiklų organizavimui (iš kokių lėšų sudaromas pastovus biudžetas organizacijos veiklai, kokios apimties pastovus metinis biudžetas turimas vidutiniškai per praėjusius 3 metus),
- iš paramos (neskaitant projektų) gautas lėšas organizacijos veiklai per pastaruosius 3 metus (iš kur gauta parama, kokios apimties iš paramos buvo gautos lėšos 2022 metais),
- ar per pastaruosius 3 metus buvo gauta parama projektinėms veikloms organizuoti (iš kokių šaltinių ir kokių programų buvo gautos lėšos projektams įgyvendinti, kiek iš paramos projektams gautų lėšų kasmet buvo turima vidutiniškai per pastaruosius 3 metus, kokioms veikloms organizuoti naudojama projektams skirta parama, ar teikiant ataskaitas už projektų įgyvendinimą susiduriama su keblumais ir su kokiais),
- su kokiomis svarbiausiomis problemomis susiduria organizacija, siekdama tęsti ir plėtoti veiklas.

Apklausa buvo vykdoma naudojant internetinį klausimyną, kuris buvo interaktyvus ir pritaikytas patogiam užpildymui nuotoliniu būdu.

Apklausa vyko 2024 m. spalio - lapkričio mėn.

Apklauso klausimynas buvo išsiųstas 161 etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančioms organizacijoms, kurių kontaktai pateikti Etninės kultūros globos tarybos parengtame tokių organizacijų sąvade. Buvo gautos užpildytos 56 anketos.

Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos

Veiklos aprėptis	Organizacijų	
	skaičius, vnt.	dalis, proc.
Skėtinės organizacijos	20	12,4
Vilniaus organizacijos	30	18,6
Kauno organizacijos	16	9,9
Aukštaitijos organizacijos	34	21,1
Dzūkijos (Dainavos) organizacijos	15	9,3
Mažosios Lietuvos organizacijos	8	5,0
Suvalkijos (Sudūvos) organizacijos	16	9,9
Žemaitijos organizacijos	22	13,7
Iš viso	161	100,0

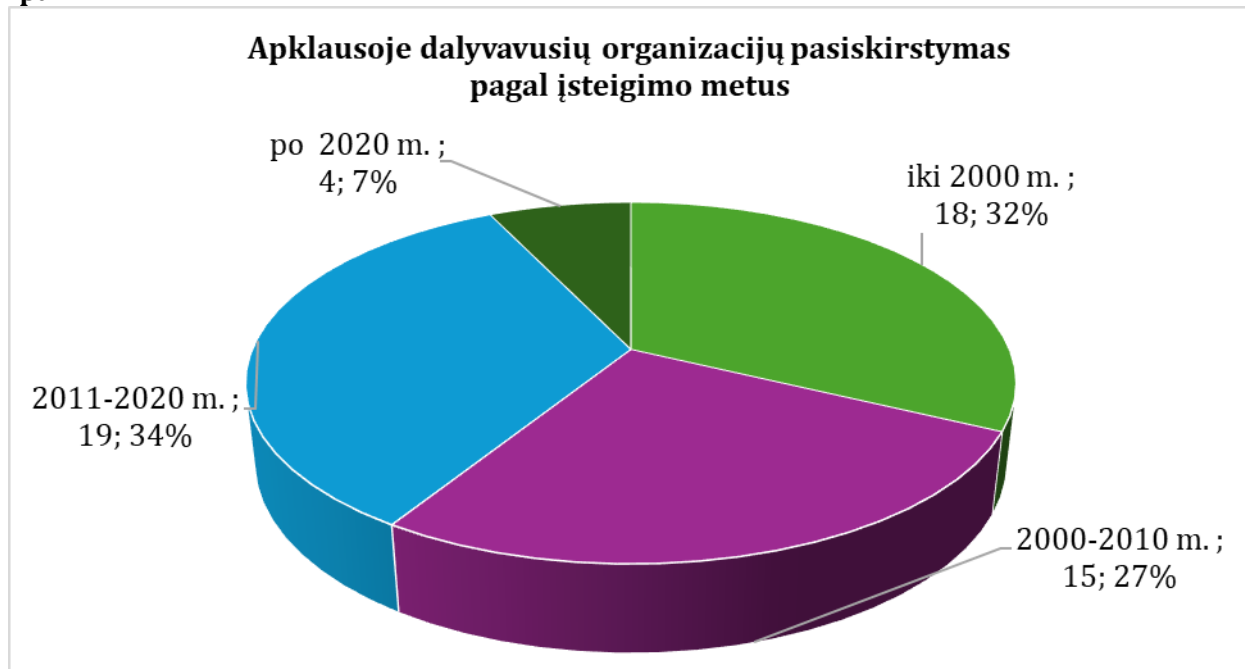
Šaltinis: parengta pagal Etninės kultūros globos tarybos informaciją.

Socialinės charakteristikos

Apklausoje dalyvavusios etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos pasiskirsto pakankamai tolygiai pagal jų įsteigimo metus. Apklausoje dalyvavo beveik vienodas skaičius organizacijų įsisteigusių iki 2000 metų, 2000-2010 metais ir 2011-2020 metais. Apklausoje dalyvavo mažiau organizacijų įsisteigusių po 2020 metų. Galima daryti prielaidą, kad naujos etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos po 2020 m. steigiasi vangiau. Po 2020 m.

įsisteigusios ir apklausoje dalyvavusios organizacijos: VšĮ „Samanukės“, Laiminguo, Asociacija „Etnoerdvės“, VšĮ „Kuršių genties istorijos muziejus“.

1 pav.



N=56

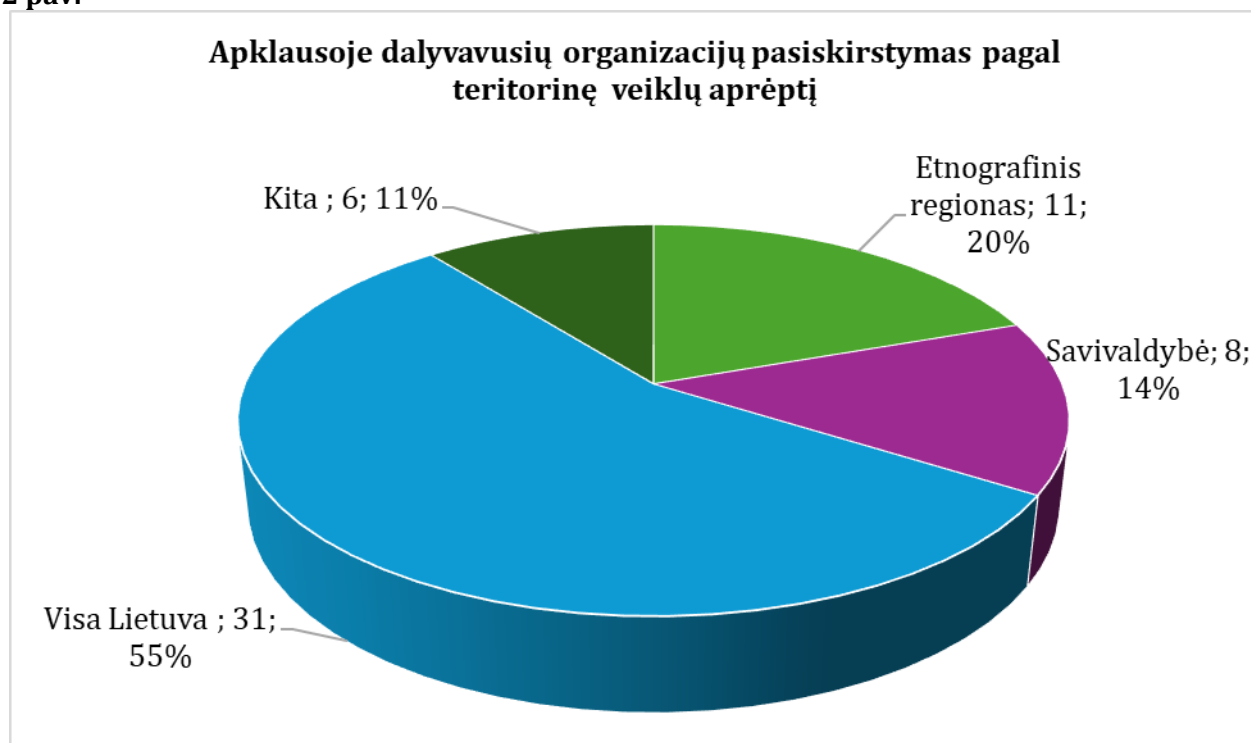
Apklausoje dalyvavo daugiausia organizacijų, kurių registracijos vieta Vilniaus apskritis. Tai atitinka bendras etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų charakteristikas, nes skėtinės organizacijos registruotos Vilniaus mieste ir Vilniaus miesto organizacijos sudaro 31 proc. visų etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų sąvade esančių organizacijų.

1 lentelė. Apklausoje dalyvavusių organizacijų pasiskirstymas pagal registracijos vietą

Apskritis	Organizacijų	
	skaičius, vnt.	dalis, proc.
Vilniaus	20	35,7
Alytaus	6	10,7
Šiaulių	6	10,7
Kauno	5	8,9
Klaipėdos	5	8,9
Panevėžio	5	8,9
Marijampolės	4	7,1
Utenos	3	5,4
Telšių	2	3,6
Tauragės	0	0

N=56

2 pav.



N=56

Apklausoje dalyvavusių kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų veiklos pagrindinis (-iai) tikslas (-ai):

- Suburti etninės kultūros puoselėtojus bendrai veiklai, siekiančiai pažinti ir puoselėti savo krašto tradicijas, kultūrinį, kulinarinį, gamtinį ir istorinį paveldą bei jį pritaikyti šiandienos poreikiams.
- Lietuviškų ristinų tradicijos atkūrimas bei plėtojimas.
- Skatinti patriotizmą bei meilę gimtajai žemei, papročiams ir kultūrai.
- Dzūkų kultūrai skirtų projektų teikimas, įgyvendinimas.
- Tautinės kultūros puoselėjimas etninėse lietuvių žemėse.
- Ignalinos krašto folkloro, tradicijų, papročių puoselėjimas ir sklaida, Ignalinos krašto folkloro ansamblio „Čiulbutė“ koncertinės veiklos organizavimas.
- Atstovauti, veikti ir vienyti Lietuvos teritorijoje esančius fizinius ir juridinius asmenis, tarpusavyje bendradarbiaujant siekti bendrų tikslų įgyvendinimo, puoselėti amatų tradicijas, ūkio produktų kūrimą, veikti kultūros ir švietimo srityse, koordinuoti Asociacijos narių pastangas, plėtoti veiklą, atstovaujant jų ekonominius ir teisinius interesus, propaguojant teikiamas paslaugas, produktus ir jų naudą šalies bei užsienio gyventojams, įmonėms ir kitiems panašia veikla užsiimantiems ūkio subjektams bei jų organizacijoms. Vykdyti Tradicinių amatų cento funkcijas.
- Puoselėti, skleisti karaimų kultūrą.
- Etninės kultūros puoselėjimas.
- Istorinė rekonstrukcija, jos platinimas.
- Suburti Žiūrų kaime gyvenančius, dirbančius ar kitaip su šia vieta susijusius asmenis bendruomenės problemoms spręsti.
- Draugijos tikslas - rinkti, kaupti, propaguoti ir padėti išsaugoti vietinių gyventojų materialinės ir dvasinės kultūros vertybes, atsiminimus apie istorinius įvykius, faktus, kaupti krašto etninių tradicijų medžiagą, rinkti duomenis apie mokslo, kultūros ir visuomenės veikėjus.

- Telkti etninės kultūros ugdytojus.
- Kultūros paveldo išsaugojimas, neformalus švietimas.
- Kultūros veikla.
- Siekti giliau pažinti Lietuvos etninę kultūrą, orientuojantis į Dzūkijos etninį regioną, jaučiant atsakomybę už tradicinės kultūros likimą ir jos integraciją į modernųjį gyvenimą.
- Suburti žmones, Lietuvos Respublikoje užsiimančius eksperimentine archeologija, bendrai Klubo veiklai; populiarinti eksperimentinę archeologiją švietėjiškais istorijos pažinimo tikslais, tobulinti proistorės ir istorinio laikotarpio gamybos, gyvensenos, verslų ir amatų rekonstrukciją moksliniais - eksperimentiniais pagrindais Lietuvos Respublikoje ir už jos ribų; dalyvauti Lietuvos Respublikos ir tarptautiniuose gyvosios archeologijos bei gyvosios istorijos festivaliuose, kituose renginiuose;
 - organizuoti tarpklubinius susitikimus, seminarus, konferencijas, paskaitas, diskusijas, parodas, stovyklas, šventes ir kt., rengti ir įgyvendinti savarankiškus ir bendrus su kitomis organizacijomis veiklos projektus.
- Lietuviško ritinio propagavimas, sportinė veikla.
- Asociacijos tikslai yra skatinti šiaudinių sodų, kaip Lietuvos vienos iš paprotinės liaudies dailės rūšių, išsaugojimą, puoselėjimą ir dalijimąsi patirtimi, apjungti Lietuvoje veikiančias organizacijas ir fizinius asmenis, susijusius su šiaudinių sodų tradicijos palaikymu, atstovauti asociacijos narių viešuosius interesus, organizuojant kultūrinius renginius bei puoselėjant bendradarbiavimo tradicijas.
- Koordinuoti Asociacijos narių veiklą, atstovauti Asociacijos narių interesams, juos ginti ir tenkinti kitus viešuosius interesus. Uždaviniai – atstovauti Asociacijos narių interesams ir juos ginti valstybės ir savivaldybių institucijose bei kitose organizacijose;
 - Vienyti narius bendrai veiklai, padėti jiems keistis informacija, stiprinti tarpusavio bendradarbiavimą, skatinti bendrą veiklą, plėsti akiratį.
- Kurti saugią erdvę, skirtą realizuoti bendruomenės iniciatyvas, organizuoti užimtumo veiklas bendruomenės vaikams, jaunimui, šeimoms ir senjorams.
- Kultūrinis švietimas orientuotas į etninę kultūrą.
- Mažosios Lietuvos regiono kultūrinio paveldo išsaugojimas, senųjų tradicijų puoselėjimas, istorinės atminties išlaikymas.
- Puoselėti lietuvišką folklorą.
- Vienyti kraštotyros baruose dirbančius entuziastus, keistis darbo patirtimi.
- Puoselėti Lietuvos Žiemgalos kultūros regiono savimonę paveldo apsaugos, sklaidos, istorijos, archeologijos tyrimų, kraštotyros, leidybos, etninės kultūros ir kitų kultūros praktikų srityse.
- Neformalus vaikų ir jaunimo švietimas, koncertinių renginių organizavimas, vaikų folkloro ansamblių veikla, etnokultūrinių edukacijų vedimas, projektinė veikla, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas.
- Lietuviškų ristynių vystymas.
- Etnokultūra, renginiai, leidyba.
- Rūpintis liaudies muzikos palikimo išsaugojimu.
- Kultūros edukacija, švietimas, renginiai, leidyba.
- Tradiciniai amatai, edukacijos.
- Stiprinti lietuvišką bei sūduvišką savimonę ir tapatybę, skatinti Marijampolės ir viso Sūduvos krašto etnokultūros, lietuvių kalbos ir sūduvių tarmės, papročių vartojimą ir populiarinimą, ypač vaikų ir jaunimo tarpe, ypač naujausiuose

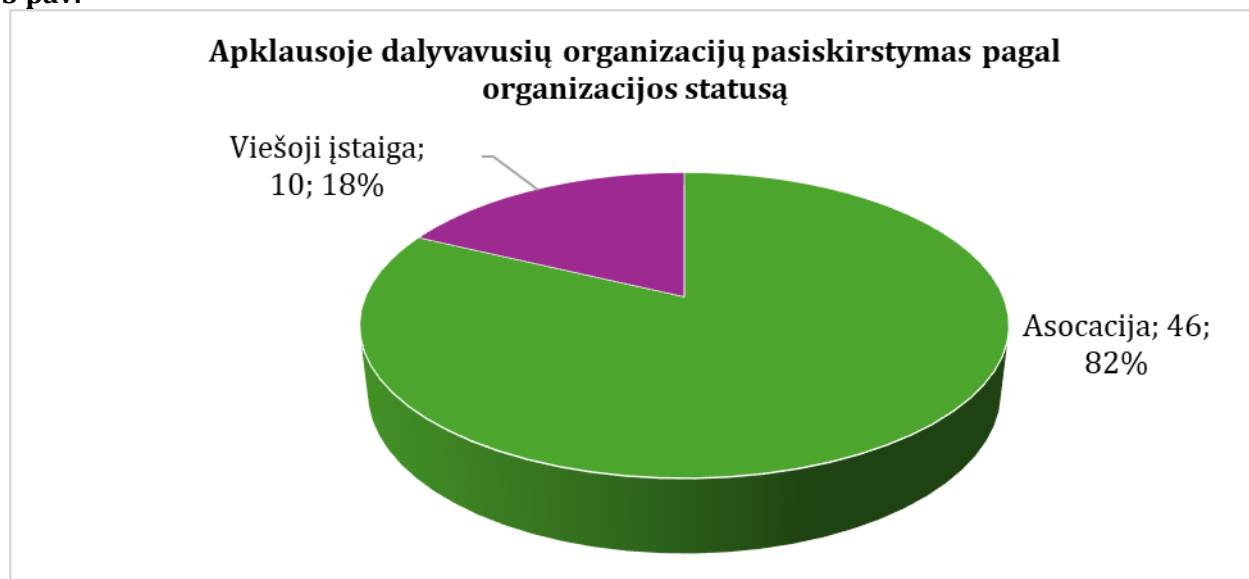
technologiniuose įrenginiuose ir priemonėse.

- Vienyti profesionalius pirtininkus, rūpintis pirties paslaugų kokybe, populiarinti lietuvišką pirtį.
- Baltų kultūra ir šiuolaikinė jos kūryba.
- Stiprinti Sūduvos krašto kultūrinį-meninį identitetą, didinti populiarumą ir prieinamumą per šio krašto menininkų kūrybą, edukacinę veiklą, bendradarbiavimą su bendruomene ir tarptautinį bendradarbiavimą.
- Kultūros renginiai-dalyvavimas, organizavimas.
- Etnomuzikologijos, etnoinstrumentologijos mokslinė ir mokslo sklaidos veikla.
- Etninės kultūros renginių organizavimas.
- Ekonominių, socialinių, ekologinių, švietimo, ugdymo, užimtumo projektų, susijusių su asociacijos veikla ir poreikiais įgyvendinimas. Pagal galimybes ir kompetencijas skatinti tautodailės plėtrą, skatinti narių tautodailininkų veiklas, dalyvauti konkursuose, parodose ir projektuose ir t.t.
- Leisti dzūkų kultūros žurnalą „Dainava“, dzūkų etninės veiklos sklaida.
- Etninės kultūros išsaugojimas, tęstinumas ir populiarinimas.
- Inicijuoti, koordinuoti ir vykdyti drevinės bitininkystės, kaip kultūros paveldo išsaugojimą.
- Telkti Vilniaus ir kitų Lietuvos regionų esamus ir būsimus tautodailininkus, meno kūrėjus bendroms veikloms, ryšių mezgimui, bendradarbiavimui, informacijos įgūdžių mainams, žinių perdavimui, siekiant puoselėti etninio kultūros paveldo savitumą ir išsaugojimą.
- Puoselėti žemaičių kultūrą: kalbą, istoriją, papročius.
- Kultūrinis švietimas.
- Tautinių kostiumų gamyba.
- Vienyti Vilniuje gyvenančius žemaičius. Ugdyti žemaitišką savimone, puoselėti žemaitišką kultūrą ir tradicijas.
- Telkti bendrai veiklai fizinius ir juridinius asmenis, prisidedančius prie Platelių krašto etninės kultūros išsaugojimo, tęstinumo, populiarinimo, gaivinti ir puoselėti šeimos ir kalendorines šventes, tradicinį folklorą, verslus, amatus. Bendradarbiauti su kitais panašių tikslų siekiančiais Lietuvos ir užsienio juridiniais ir fiziniais asmenimis.
- Vienyti geriausius Lietuvos tautodailininkus tapybos, skulptūros, grafikos, kalvystės, keramikos, audimo, mezgimo, juvelyrikos, pynimo, paprotinės dailės sekcijose ir propaguoti tradicinį liaudies meną.
- Sukurti laisvą ir dvasingą panevėžiečių klubą, pagrįstą meile ir pareiga savo miestui.
- Lietuvos totorių kultūros puoselėjimas ir sklaida.
- Kraštotyros veiklos Šiauliuose koordinavimas. Kraštotyros renginių organizavimas. Mikeliukų mokyklos veiklos koordinavimas.
- Bendrai veiklai telkti visus, prisidedančius prie lietuvių etninės kultūros išsaugojimo, tęstinumo ir populiarinimo.
- Pagrindinis veiklos tikslas – siekti žmogaus ir gamtos darnos, puoselėti visai gyvybei palankias sąlygas, ugdyti žmonių sąmoningumą ir atsakomybę už savo veiklos pasekmes aplinkai. Siekdami šių tikslų, klubo nariai įsipareigoję gaivinti tėvų ir protėvių tikėjimą, pasaulėjautą, skatinančią pagarbą ir meilę gamtai, gyvybei, žmogui, į kasdienį gyvenimą siekia grąžinti liaudies išmintį, vertybių sistemą, dainas, papročius, tradicijas; rūpinasi aplinkos apsaugos sistemos tobulinimu; pasisako už saugojimą gamtinių ekosistemų, kraštovaizdžio, gamtos ir

kultūros paminklų.

82 proc. apklausoje dalyvavusių etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų pasirinkusios asociacijos juridinę formą. Asociacija apibrėžiama kaip savo pavadinimą turintis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – koordinuoti asociacijos narių veiklą, atstovauti asociacijos narių interesams ir juos ginti ar tenkinti kitus viešuosius interesus. Todėl į asociacijas daugiausia vienijasi asmenys ar įmonės pagal interesų grupes: tai gali būti tam tikros technikos gamintojų, sporto šakų atstovai (klubai, komandos) bendruomenės.

3 pav.



N=56

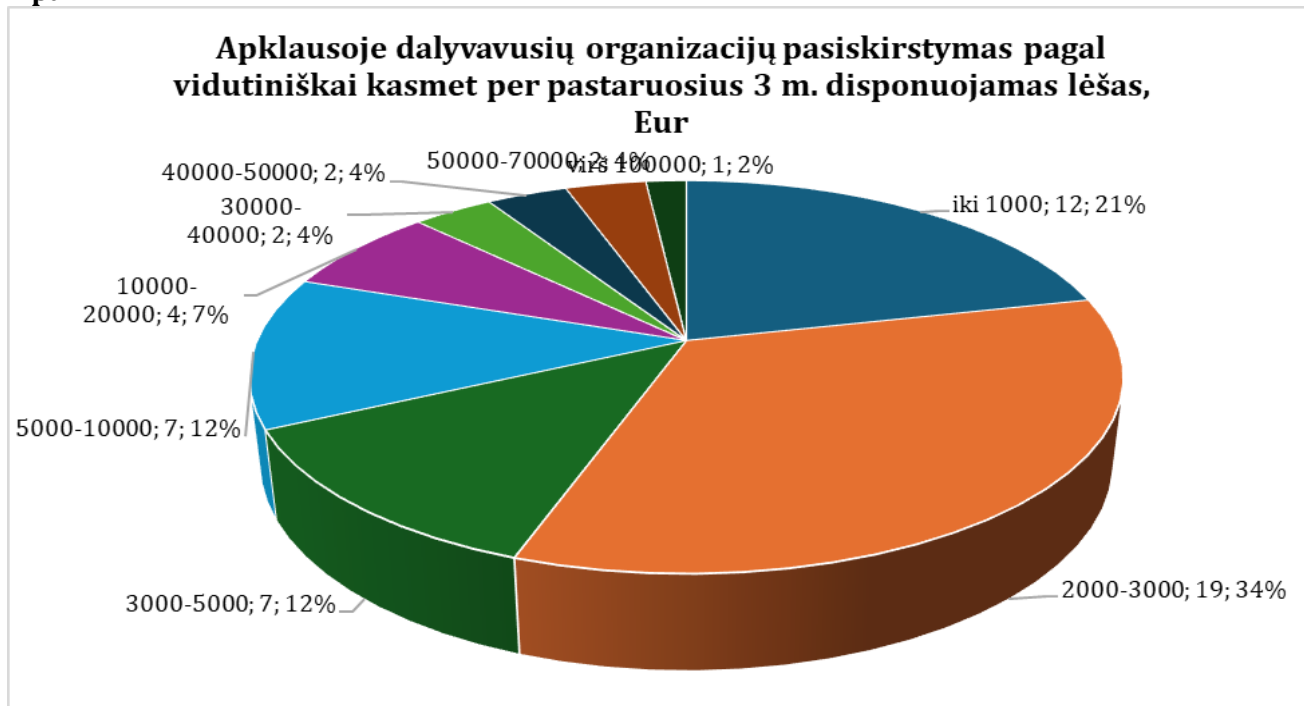
- Penkios (5 arba 8,9 proc.) apklausoje dalyvavusios organizacijos neturi paramos gavėjo statuso: Asociacija „Šilutės kraštytyros draugija“, Laiminguo, Lietuvos kraštytyros draugija, Marijampoliečių bendrija, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Panevėžio bendrija.
- Keturiasdešimt trys (43 arba 76,8 proc.) apklausoje dalyvavusios organizacijos neturi viešosios naudos nevyriausybinės organizacijos statuso (remiantis Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų 8 straipsnio 2 dalimi). Viešosios naudos nevyriausybinės organizacijos statusą turi: Etninės kultūros ir saviraiškos klubas „Bitinė“, Folkloro Klubas „Čiulbutė“, Trakų krašto kultūros ir amatų asociacija, Žiūrų visuomeninė bendrija, Asociacija „Šilutės kraštytyros draugija“, Merkinės jaunimo etnokultūros klubas „Kukumbalis“, Kūrybos ir užimtumo stuba, Lietuvos kraštytyros draugija, Žiemgalos aukštaičių kultūros draugijos Jonišio skyrius, Panevėžio miesto ir rajono tautodailininkų asociacija „Pantautodailė“, Žemaičių kultūros draugijos Vilniaus skyrius, Platelių etninės kultūros klubas, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Panevėžio bendrija. Reikia pastebėti, kad šio statuso turėjimas apklausoje dalyvavusioms organizacijoms neturėjo įtakos jų situacijos pokyčiams t. y. nestebima koreliacija, kad būtent minėtą statusą turinčios NVO turi patalpas, turi darbuotojus ir pan.
- Dvidešimt septynios (27 arba 48,2 proc.) apklausoje dalyvavusios organizacijos neturi organizacijos veiklai skirtų pastovių patalpų.

- Dvylikai (12 arba 21,4 proc.) organizacijų veiklai skirtas pastovias patalpas suteikė savivaldybė. Devynioms (9 arba 16,1 proc.) patalpas, poreikiui esant (susirinkimui, repeticijai ir pan.) suteikė privatus fizinis asmuo ir trims (3 arba 5,4 proc.) - privatus juridinis asmuo. Penkios (5 arba 8,9 proc.) organizacijos kas suteikė patalpas nedetalizavo.
- Dažniausiai patalpos naudojamos panaudos pagrindais arba nuomojamos. Dvi apklausoje dalyvavusios ir turinčios veiklai skirtas pastovias patalpas etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos nurodė, kad patalpos yra privati organizacijos nuosavybė. Vienai organizacijai kultūros centras suteikia galimybę nemokamai naudotis patalpomis organizuojamiems susirinkimams, renginiams. Dvi organizacijos naudojasi privačių asmenų patalpomis (pirmininko ir valdybos nario).
- Šešios (6 arba 10,7 proc.) apklausoje dalyvavusios organizacijos turi nuo 1 iki 3 etatinių darbuotojų: Trakų krašto kultūros ir amatų asociacija, VŠĮ „Baltijos griaustinis“, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Vilniaus bendrija, Vilniaus krašto tautodailininkų - meno kūrėjų bendrija, VŠĮ „Tautinio kostiumo studija“, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Panevėžio bendrija, VŠĮ „Totorių kultūros centras“.

Veiklos finansavimas

Lėšų trūkumo etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų veiklai problematiką iliustruoja apklausos metu gauti atsakymai, kurie rodo, kad 67 proc. tokių organizacijų vidutiniškai kasmet per pastaruosius trejus metus disponavo ne didesnėmis kaip 5000 eurų lėšomis, o 21 proc. iš jų disponavo iki 1000 eurų lėšomis.

4 pav.



N=56

31 (arba 55,4 proc.) apklausoje dalyvavusių etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų turi pastovų savo biudžetą (neskaitant paramos) organizacijos veiklų organizavimui. Pastovus biudžetas organizacijos veiklai

daugiausiai sudaromas iš pajamų už suteiktas paslaugas (12 atsakymų), iš nario mokesčio ir pajamų už suteiktas paslaugas (10 atsakymų), iš nario mokesčio (9 atsakymai). Apklausoje rezultatų analizė parodė, kad etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos siekia turėti pastovų biudžetą, kurį stengiasi formuoti, gaudamos pajamas už teikiamas paslaugas, kartu papildydamos pastovų biudžetą ir nario mokesčio įmokomis.

11 organizacijų nurodė, kad jų pastovus metinis biudžetas vidutiniškai per praėjusius 3 metus sudarė 2-3 tūkst. eurų, 10 – iki 1 tūkst. eurų, 5 – 3-5 tūkst. eurų, 5 – daugiau kaip 10 tūkst. eurų.

Parama veiklai, neskaitant paramos projektams

39 (69,6 proc.) organizacijos gavo paramą organizacijos veiklai per pastaruosius 3 metus, neskaitant paramos projektams. 17 organizacijų nurodė, kad parama buvo suteikta, kaip gyventojų pajamų mokesčio dalis, 11 – kaip gyventojų pajamų mokesčio dalis ir privačių asmenų aukos, 7 – kaip gyventojų pajamų mokesčio dalis ir privačių bei juridinių asmenų aukos, 2 – kaip privačių asmenų auka, 1- kaip juridinių asmenų auka, 1 – kaip gyventojų pajamų mokesčio dalis ir juridinių asmenų auka.

2022 metais iš paramos iki 1 tūkst. eurų gavo 30 organizacijų (76,9 proc.), 9 organizacijos gavo 1-5 tūkst. paramos.

Parama projektinei veiklai organizuoti

62,5 proc. apklausoje dalyvavusių etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų per pastaruosius 3 metus gavo paramą projektinėms veikloms organizuoti. Projektines veiklas dažniausiai finansuoja savivaldybės ir Lietuvos kultūros taryba.

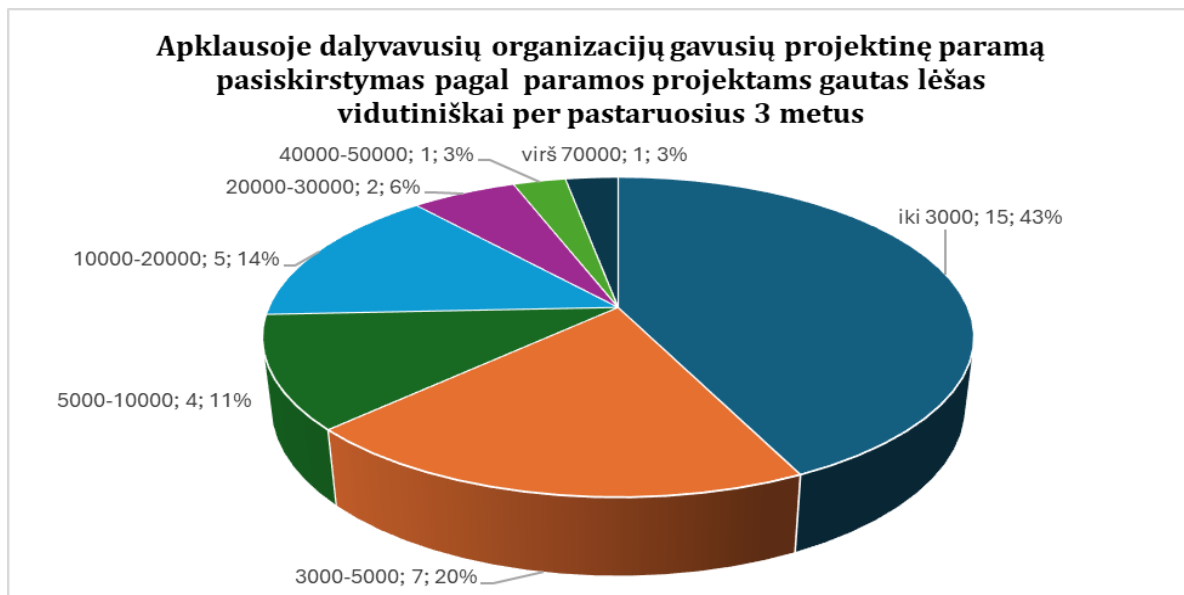
2 lentelė. Apklausoje dalyvavusių organizacijų gavusių projektinę paramą pasiskirstymas pagal projektų finansavimo šaltinius

Finansavimo šaltinis	Organizacijų	
	skaičius, vnt.	dalis, proc.
Lietuvos kultūros taryba ir Savivaldybė	11	31,4
Savivaldybė	10	28,6
Lietuvos kultūros taryba	4	11,4
Ministerija	2	5,7
Savivaldybė ir Ministerija	2	5,7
Savivaldybė ir Lietuvos nacionalinis kultūros centras	1	2,9
Tautinių mažumų departamentas	1	2,9
Kultūros paveldo departamentas	1	2,9
Lietuvos kultūros institutas	1	2,9
Savivaldybė, Ministerija, tarptautiniai fondai	1	2,9
Savivaldybė, tarptautiniai fondai, Tautinių mažumų departamentas	1	2,9

N=35

43 proc. projektinę paramą gavusių organizacijų projektinėms veikloms vidutiniškai per pastaruosius 3 metus gavo iki 3000 eurų, 20 proc. – nuo 3000 iki 5000 eurų, 11 proc. – nuo 5000 iki 10000 eurų. Todėl, remiantis apklausoje duomenimis, galima daryti prielaidą, kad etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos dažniausiai įgyvendina labai mažos apimties projektus.

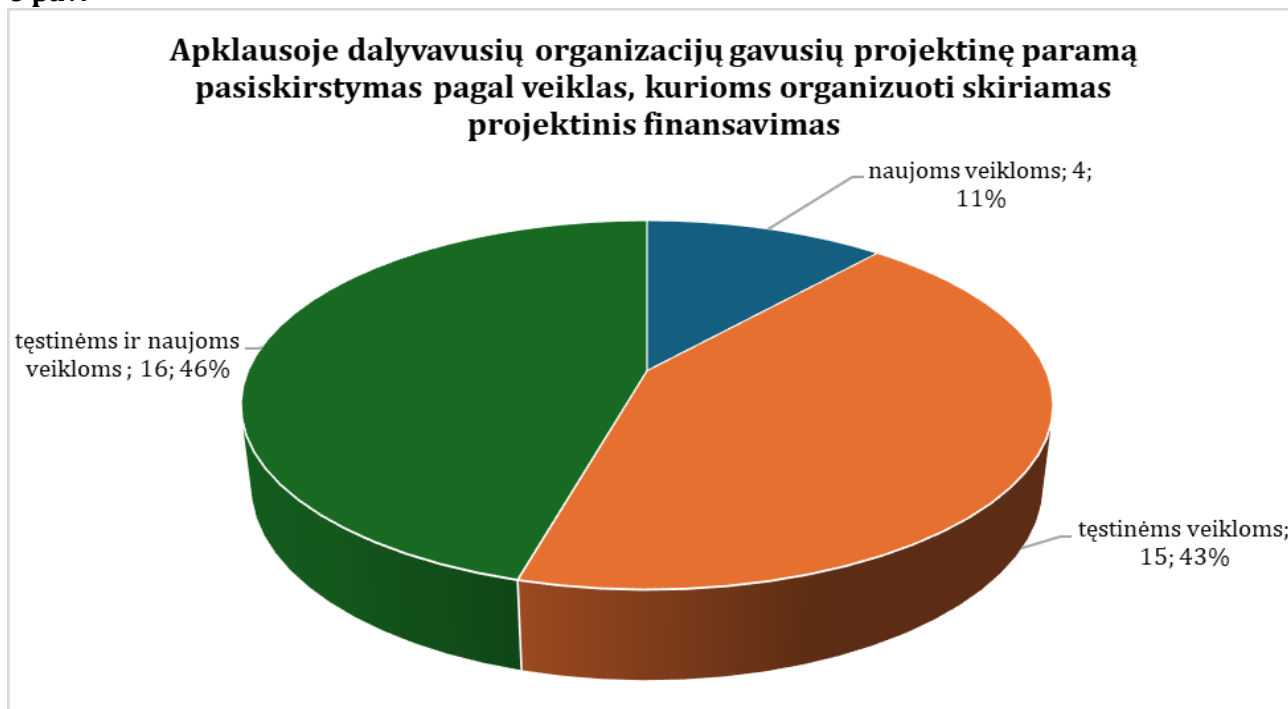
5 pav.



N=35

46 proc. projektus įgyvendinančių etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srities organizacijų projektinį finansavimą skiria ne tik tęstinėms veikloms finansuoti, bet ir siekia plėsti veiklos įvairovę/apimtis kartu finansuodamos ir naujas veiklas.

6 pav.



N=35

22,9 proc. projektus įgyvendinančių etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srities organizacijų, pateikdami ataskaitas už projektų įgyvendinimą, susiduria su keblumais dėl neaiškių taisyklių, ataskaitos formų subtilybių ir su jomis teikiamų išlaidas pagrindžiančių dokumentų gausos ir kt.

Apklauso anketų atviro klausimo „Su kokiomis svarbiausiomis problemomis susiduriate siekdami tęsti ir plėtoti organizacijos veiklas?“ atsakymų citavimas:

Kadangi organizacija neturi darbuotojo/-ų, tai organizacijos vadovas turi atlikti buhalterinius darbus.

Laiko trūkumas dėl didelio profesinio užimtumo (lietuviškos riestynės nėra pagrindinis pragyvenimo šaltinis), todėl nėra sąlygų intensyvesnio pobūdžio švietėjiškos veiklos organizavimui, treniruočių klubų steigimui, tyrimų vykdymui.

Paramos trūkumas. Projektų mūsų veiklai nebuvimas.

Nuolatinė savanorystė, lėšų nepakankamumas įsidarbinti nors VŠĮ direktorei (ji savanoriauja pilnu etatu jau trejus metus). Iš projektinių lėšų niekada nemokame atlygio organizatoriams. Viskas išsileidžia perkamoms paslaugoms, nuomoms ir t.t.

Valstybės institucijų abejingumas tautinei kultūrai.

Folkloro klubas buvo įkurtas nepriklausomo folkloro ansamblio narių iniciatyva, siekiant turėti galimybę dalyvauti projektinėse veiklose ir aprūpinti ansamblį tinkama apranga, muzikos instrumentais. Visi kolektyviai nariai ir ansamblio vadovas dirba savanoriškais pagrindais, laisvu nuo pagrindinių darbų metu. Lėšų užsidirba vesdami vakarones, edukacijas, bet ne tiek, kad galėtų apsimokėti nuolatinių patalpų nuomą, finansuoti kolektyvo keliones į renginius ir festivalius. Projektinis finansavimas dažniau yra orientuotas į renginius visuomenei, bet ne nevyriausybines organizacijos išlaikymui ar nepriklausomo ansamblio koncertinei veiklai.

Vilkinama priimti sprendimus dėl projektų finansavimo. Mažas finansavimas kultūros projektams.

Labai mažas finansavimo lygis.

Lėšų stygius. Ne visos vykdomos veiklos gali būti įtrauktos į projektus, projektų rašymas taip pat yra darbas, kuris dažnai lieka neatlygintas nelaimėjus projektams ar jiems gavus mažesnes sumas, nei prašyta.

Patalpų problema. Sudėtinga už tinkamą kainą rasti patalpas veikloms, patalpų nuoma mieste labai brangi.

Didžiausia problema su kuria draugija susiduria, tai yra tai, kad draugija, veikianti visuomeniniais ir savanoriškais pagrindais, yra prilyginama komercinę veiklą vykdančios asociacijoms, todėl turi elektroniniu būdu pildyti ir teikti metines ataskaitas Registrų centrui, VMI, Sodrai, teikti metines pajamų ir turto deklaracijas ir kt. Draugija neturi etatinių darbuotojų, todėl tenka samdyti buhalterį ataskaitoms pateikti. Be to, nuo šiemet ataskaitoms pateikti reikia elektroninio parašo, per e-bankininkystę (kaip buvo iki šiol, ataskaitų pateikti nebegalima). Dėl visuomeninei organizacijai primesto sudėtingo biurokratinio darbo, planuojama draugiją išregistruoti. Manome, kad priimant įstatymą nebuvo atsižvelgta į savanoriškas, visuomenines draugijas, kurias jungia ne finansinė-ūkinė veikla, o savanoriška kraštotyrinė, mokslinė bendraminčių veikla. Įstatyme galėtų būti numatyta metinių pajamų suma, nuo kurios atsiranda prievolė teikti visas minėtas ataskaitas (JAR, VMI, turto deklaracijas ir pan.). Pvz. jei draugijos metinės pajamos yra iki 1000 eurų, pakaktų užpildyti VMI ataskaitą nurodant metines draugijos pajamas. Dabar mūsų draugijos, kuri įkurta, kaip visuomeninė, ne pelno siekianti organizacija, savanoriška veikla yra ribojama ir tampa neįmanoma. Manome, kad įstatymais reikėtų sudaryti sąlygas ir skatinti piliečių dalyvavimą savanoriškoje, visuomeninėje veikloje, kuri ir yra demokratinės pilietinės visuomenės pagrindas. Tai kokią visuomenę kuriame - pilietinę ar biurokratinę?

Problema - žmogiškieji resursai, organizacija visuomeninė, neturime etatų, patalpų. Veikiame savanoriškais pagrindais.

Žinių trūkumas finansinės atskaitomybės srityje.

Narių trūkumas.

Didžiausia kliūtis finansavimui gauti – planuojami mokėti autoriniai atlyginimai. Didelė

problema - Kultūros pasas: paraiškose pataisius nurodytas klaidas, atsiranda naujos pastabos, prieštaraujančios pirminėms.

Finansavimas.

Pinigų, patalpų stoka.

Piniginių lėšų trūkumas, menkas narių aktyvumas.

Žmogiškųjų resursų ir laiko stygius.

Etninės srities projektų finansavimo trūkumas. Norėtuși atrasti daugiau galimybių kaip būtų galima atrasti finansavimą vykdomiems projektams.

Per menkas savivaldybių bendradarbiavimas, pageidautina finansinė parama iš Vyriausybės.

Mažai jaunimo besidominčio folkloru.

Lėšų leidybai trūkumas.

Savivaldybės vadovybės požiūris labai formalus (tik dėl pluso), biurokратиškas (neigiama prasme) ir autokratiškas (iniciatyvos arba ignoruojamos, blokuojamos, atmetamos arba perimamos ir atiduodamos biudžetinėms įstaigoms vykdyti, NVO nutylint ir paliekant paraštėse, taip sumenkinant ir NVO kompetencijas ir savanoriškai savo kraštui atliktą darbą). Ryšys su NVO tik formalus (yra projektiniai fondai, bet lėšos labai mažos, o biurokratizmas joms gauti ir atsiskaityti - didžiulis, jei lygintume su Lietuvos kultūros tarybos projektais). Nėra finansinio mechanizmo, kuris garantuotų savivaldybės prisidėjimą prie NVO rengiamų projektų į Lietuvos kultūros tarybos ar kitus šalies projektų fondus. O jei jis ir yra, tai nesavalaikis, biurokratinis ir juo pasinaudoti beveik neįmanoma. Į NVO žiūrima kaip į nerimtą laisvalaikio užimtumo organizavimą. Išimtis – rajono NVO, kurioms vadovauja valdančių partijų nariai (patogūs būsiami rinkėjai). Savivaldybėje nėra specialisto, kurioje NVO veiklą (o jei koks ir vykdo funkciją, tai tik formaliai), nevyksta susirinkimai, diskusijos, visiškai nėra gyvo ryšio, jokios vaisingos komunikacijos, NVO nėra skatinamos, motyvuojamos, nėra gerbiamas jų darbas, kompetencijos, indėlis, nuomonė. Nedaroma nieko, kad NVO įtraukti į lygiavertį kultūros lauką kaip lygiaverčius partnerius. Nevyksta jokie vietos NVO veiklos ir nuomonės tyrimai. Labai retose diskusijose šios problemos buvo išsakytos, tačiau gerų poslinkių nevyksta. Ypač tai sietina su NVO, kurios dirba su vietos kultūros identitetu, paveldu, jo išsaugojimu. Šie dalykai labai svarbūs ateičiai, nes turi išliekamąją vertę, ilgalaikį poveikį. Išvada – savivaldybės kokybiško ryšio su NVO laukas labai užleistas, plėtra nevyksta, dirbti sunku.

Kadangi klube gyvuoja 2 folkloro kolektyvai, tai sudėtinga įsigyti koncertinius-tautinius rūbus. Nepretenduojame į LNKČ skiriamą paramą tautinio kostiumo ir muzikos instrumentų įsigijimui.

Didelis užimtumas darbinėje veikloje.

Lėšų, paramos trūkumas. Ypač naudotis projekto vadovų, apskaitos specialistų paslaugomis.

Lėšų trūkumas.

Menka finansinė parama.

Nepakankama veiklų finansavimas.

Trūksta tolerancijos iš kitokias nuomones turinčių valdininkų; dėl lobistinių susitarimų LKT, jų skyriuose ir kitose struktūrose per brangu siekti jų dalinio finansavimo. Veikla vykdoma tik asmeninėmis lėšomis bei priemonėmis.

Kadangi organizacija veikia visoje Lietuvoje, bet registruota Vilniaus raj., negalime teikti projektų Kultūros tarybai.

Paslaugų brangimas, didėjantys mokesčiai, Latga.

LTKT ekspertų nepagrįsti vertinimai apie realius projektų įgyvendinimo kaštus. Atlyginimo projektų vykdytojams klausimai.

Nepakankamas finansavimas.

Patalpos, finansavimas.

Mažas aktyviai dalyvaujančių narių skaičius.

Finansai – gauname lėšas tik teikdamos projektų paraiškas. Jei paraiška nefinansuojama – veiklos vykdyti negalime, tęstinumas nutraukiamas. Projekto koordinatoriai gauna minimalius atlyginimus, kurie padengia ne daugiau nei 20 proc. viso skirto darbo laiko. Dauguma vykdomų renginių negali būti padaryti mokami, nes yra netinkamo pobūdžio (pvz., konkursai). Į mokamus renginius nesusirenka dalyviai (pripratę gauti etninės kultūros paslaugas nemokamai).

Mažai norinčių rašyti projektus savanorystės pagrindais.

Nepakankamas projekto finansavimas, neturime patalpų, transporto. Negaudamas atlyginimo tas pats asmuo vadovauja asociacijai, leidžia žurnalą, naudoja asmeninės darbo priemones.

Finansai.

Didžiausia problema - jaunų tautodailės kūrėjų stoka. Mažas finansavimas. Didžioji dalis veiklų vykdoma remiantis tik žmogiškaisiais ištekliais.

Labai dažnai parašyti projektai nefinansuojami arba finansuojami labai maža apimtimi.

Paramos stoka, projektų atmetimas.

Lėšų trūkumas, nežinomybė dėl ateities ir administraciniai suvaržymai naudojantis patalpomis, jaunimo trūkumas.

Kasmet sunkėja sąlygos projektų finansavimui gauti ir gautų lėšų panaudojimo galimybių siaurinimas.

Lėšų trūkumas.

Mažas narių skaičius ir menkas jų aktyvumas.

Lėšų veiklai trūkumas.

Mažėjantis kraštotyros draugijos narių skaičius. Draugijos nariai – vien senjorai.

Neturėdami lėšų darbuotojams samdyti, viską įgyvendiname savanoriškai laisvu nuo darbo laiku, susiduriame su didžiule biurokratine našta teikiant ataskaitas VMI, Registrų centrui, net bankui (apie draugijos veiklą, nors bankui turėtų rūpėti tik finansiniai dalykai). Rengiant šias ataskaitas, teikiamas per tam tikras sistemas, reikalinga profesionaliems administratoriams būdingos kompetencijos, įvairių kompiuterinių programų išmanymas, galimybės naudotis elektroniniu parašu ir pan., tačiau norint tokias kompetencijas įgyti siūlomi gana daug kainuojantys mokymai, kuriems Draugija neturi lėšų, taip pat trūksta laiko dalyvavimui tokiuose mokymuose, kadangi pagrindiniai Draugijos lyderiai yra užimti savo darbovietėse. Be to, kai kurie reikalavimai yra pertekliniai: pvz., atsitiktinai sužinojome apie prieš kelis mėnesius priimtą teisės aktą, kad NVO atstovams būtina Registrų centro JAR sistemoje pažymėti jog Draugija yra NVO ir pasirašyti el. parašu, nes kitaip nuo 2025 m. sausio 1 d. nebeteksime 1,2 proc. paramos iš fizinių asmenų. Valstybė nesuteikia kultūrinėms NVO jokių lengvatų, yra galimybė tinkamai įgyvendinti savo veiklas tik gaunant paramą per projektus, bet jų rėmimas labai mažėja, tad valstybės parama tokioms organizacijoms gyvuoti yra pernelyg menka. Vien iš nario mokesčio neįmanoma sukaupti pakankamo pastovaus Draugijos biudžeto veikloms įgyvendinti (dažnai jos įgyvendinamos organizatorių asmeninėmis lėšomis), nes didelis nario mokestis atmuša norą būti Draugijos nariu, tuo labiau, kad jokios naudos iš buvimo juo asmuo negauna, yra vedamas vien idėjinių paskatų siekiant puoselėti ir saugoti lietuvių etninę kultūrą.

O tęsti ir plėtoti?... vargina reikalavimai pateikinti ir pildyti Pelno ataskaitas ir finansines ataskaitas, deklaruoti „naudos gavėjus“ - juk esame ne pelno organizacija, visuomeninė organizacija, tad naudos gavėjas turėtų būti VISUOMENĖ, o tokios opcijos ir pasirinkimo ataskaitų lentelėse neduodama. Tas visuomeninės organizacijos

prilyginimas ir reikalavimas atsiskaityti kaip ekonominio pelno siekiančiai organizacijai ne tik yra perteklinis, bet, žemina ir demoralizuoja visuomeninei ir viešojo intereso veiklai atsidavusius organizacijos narius. Tas pats pasakytina ir apie privalomų finansinės ir kitos veiklos duomenų teikimą bankams. Ir Registrų centrui - metinių ataskaitų rinkinių teikimą. Šito matyt neišvengsime. Tik galėtų atleisti nuo tokių pildymų visuomenines organizacijas, kurių metinė apyvarta per metus mažesnė, negu tarkime 25 000 eur, ar kurių metinis finansavimas yra Specializuotų fondų lėšos, už kurias yra atsiskaitoma fondams.

1.2 IŠVADOS

Didžioji dauguma apklausoje dalyvavusių organizacijų neturi viešosios naudos nevyriausybinės organizacijos statuso (remiantis Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų 8 straipsnio 2 dalimi). Tai apriboja jų galimybės dalyvauti konkursuose, siekiant Nevyriausybinių organizacijų fondo finansavimo. Rekomenduotina organizacijoms peržiūrėti savo veiklos tikslus, juos patikslinant pagal viešosios naudos nevyriausybiniams organizacijoms keliamus reikalavimus.

Tik 10 proc. apklausoje dalyvavusių organizacijų turi etatinius darbuotojus. Tai galima laikyti ribojančiu veiksniu, siekiant organizacijos veiklos tęstinumo, dalyvavimo projektinėse veiklose, organizacijos veiklos valdymui reikalingų kompetencijų pritraukimo ir didinimo.

Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos susiduria su veiklai reikalingų finansinių išteklių trūkumu: 67 proc. apklausoje dalyvavusių organizacijų vidutiniškai kasmet per pastaruosius trejus metus disponavo ne didesnis kaip 5 tūkst. eurų lėšomis, o 21 proc. iš jų disponavo iki 1 tūkst. eurų lėšomis.

Tik pusė apklausoje dalyvavusių etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų turi pastovų savo biudžetą (neskaitant paramos) organizacijos veiklų organizavimui, kuris formuojamas iš gaunamų už teikiamas paslaugas pajamų, kartu papildant nario mokesčio įmokomis. Dažniausiai pastovų biudžetą sudaro lėšos iki 3 tūkst. eurų.

Tikslinga didinti gyventojų ir privačių juridinių asmenų indėlį į etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų veiklų finansavimą, nes tik 70 proc. apklausoje dalyvavusių organizacijų parama veiklai buvo suteikta kaip gyventojų pajamų mokesčių dalis ir privačių fizinių bei juridinių asmenų aukos. Dažniausiai ši parama siekė iki 1 tūkst. eurų.

Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų projektines veiklas dažniausiai finansuoja savivaldybės ir Lietuvos kultūros taryba. 62,5 proc. apklausoje dalyvavusių organizacijų per pastaruosius 3 metus gavo paramą projektinėms veikloms, kurios dažniausiai skirtos tęstinėms veikloms, organizuoti. 46 proc. organizacijų projektines lėšas skiria tęstinėms veikloms, derinant su naujomis veiklomis, organizuoti. Remiantis apklausos duomenimis, taip pat galima daryti prielaidą, kad etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srities organizacijos dažniausiai įgyvendina labai mažos apimties projektus.

Apibendrintos svarbiausios problemos su kuriomis susiduria apklausoje dalyvavusios organizacijos, siekdamos tęsti ir plėtoti organizacijos veiklas:

- finansavimo stoka ir menkas valstybės institucijų dėmesys etninei kultūrai,
- projektinių veiklų nelankstumas (kultūros veikloms nepritaikyti reikalavimai, menkos galimybės mokėti autorinius atlyginimus, paraiškų vertintojų nepakankamas kultūrinės veiklos specifikos išmanymas, kas lemia, kad dažnai mažinamas projekto biudžetas arba paraiška nefinansuojama, nenumatytos lėšos projekto administravimui),
- vienodai sudėtingi atskaitomybės reikalavimai taikomi visoms asociacijoms/viešosioms įstaigoms nepriklausomai nuo jų veiklos pobūdžio ir apimties,
- etnokultūrinės veiklos iniciatorių perdegimas dėl nuolatinės savanorystės,
- žmogiškųjų išteklių trūkumas, menkas jaunimo įsitraukimas.

2 TEISĖS AKTŲ, REGLAMENTUOJANČIŲ VALSTYBINĘ PARAMĄ ETNINĖS KULTŪROS IR NEMATERIALIAUS KULTŪROS PAVELDO SRITYJE VEIKIANČIOMS NEVYRIAUSYBINĖMS ORGANIZACIJOMS, ANALIZĖ

Valstybinė parama etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančioms nevyriausybinėms organizacijoms teikiama finansuojant projektus Lietuvos kultūros tarybos (LKT) administruojamomis lėšomis. LKT administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų rengimo gairės 2025 metams patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2021 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. ĮV-1487 ((Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2024 m. liepos 29 d. įsakymo Nr. ĮV-603 redakcija)⁵.

Minėtame įsakyme numatyta, kad projektai finansuojami pagal 16 programų, kurioms kiekvienai atskirai numatytos specifinės finansavimo sąlygos.

Etninei kultūrai ir nematerialiam kultūros paveldui paremti numatyta atskira programa. Tačiau, pagal finansavimo sąlygas, projektus šios programos įgyvendinimui gali teikti tik Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybėse registruoti juridiniai asmenys (išskyrus meno kūrėjų organizacijas). Numatytas ne mažesnis nei 10 proc. viso projekto poreikio (veiklų išlaidų) prisidėjimas. Prisdėjimas galimas ir nepiniginu įnašu.

Šiai programai įgyvendinti paraiškas teikiantis vienas pareiškėjas gali teikti neribotą paraiškų skaičių, nebent LKT narių susirinkimas, suderinus su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, dėl objektyvių priežasčių (ekonominių, geopolitinių ir kitų pokyčių visuomenėje, darančių ženklų poveikį kultūros ir meno sektoriui) nusprendžia kitaip ir toks sprendimas nurodomas kvietime.

PROGRAMOS „ETNINĖ KULTŪRA IR NEMATERIALUS KULTŪROS PAVELDAS“ FINANSAVIMO SĄLYGOS

Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių 11 priedas

Eil. Nr.	Tema	Aprašymas
1.	Programos tikslas	Sudaryti sąlygas įgyvendinti veiklas ir projektus, stiprinančius tautinę savimonę, užtikrinančius etninės kultūros, nematerialaus kultūros paveldo tęstinumą ir puoselėjimą, didinančius etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo sklaidą.
2.	Finansuojama veikla: Etninė kultūra ir nematerialus kultūros paveldas	1. Kūrybinės iniciatyvos, skatinančios etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo tęstinumą, išsaugojimą, pažinimą bei sklaidą. 2. Nematerialaus kultūros paveldo fiksavimo, išsaugojimo ir tęstinumo veiklos. 3. Tarptautinio bendradarbiavimo ir mainų projektai, dalyvavimas konferencijose, festivaliuose.
3.	Veiklos vertinimo prioritetai ir jų balai	1. Projektams, įtraukiantiems nematerialaus kultūros paveldo fiksavimo, išsaugojimo ir tęstinumo veiklas, esančias UNESCO nematerialaus kultūros paveldo sąrašuose ir (ar) Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvade (0–10). 2. Projektams, prisidedantiems prie gebėjimų stiprinimo bei kompetencijų ugdymo etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityse (0–10). 3. Projektams, skatinantiems etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo aktualizavimo veiklas bei šiuolaikinės visuomenės prieigą prie etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo išteklių (0–10).
4.	Veiklos vertinimo kriterijai ir jų balai	1. Projekto meninės ir kultūrinės veiklos kokybė (0–20). 2. Planuojamų projekto veiklų rezultatai ir svarba etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo raidai, tradicijų puoselėtojams, bendruomenėms ir plačiajai visuomenei (0–15). 3. Projekto sąmatos tikslingumas ir pagrįstumas (0–10). 4. Projekto vadyba (0–15). (Vertinant šį kriterijų vertinama: projekto komanda, jos

⁵ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/1d191eb068a911eca9ac839120d251c4/asr>

		kompetencija, lėšų pritraukimas ir veiklų kalendorius. Visos šios vertinimo kriterijaus dalys yra vienodos svarbos.) 5. Projekto veiklų ir rezultatų viešinimas (0–10).
5.	Galimi pareiškėjai	1. Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybėse registruoti juridiniai asmenys. 2. Juridiniai asmenys, registruoti kitoje nei Lietuva, Europos Sąjunga ar Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje.
6.	Veiklos finansavimo intensyvumas	1. Projekto finansavimo intensyvumas – iki 90 procentų projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau nei 10 procentų viso projekto poreikio (veiklų išlaidų). 2. Viso projekto sąmatos poreikis turi būti ne mažesnis kaip 2 777 Eur, prašoma finansuoti suma turi būti ne mažesnė kaip 2 500 Eur.
7.	Veiklai įgyvendinti numatoma lėšų suma 2025 m.	350 000 Eur

Programoje „Ugdymas ir kultūra“ gali dalyvauti visoje Lietuvoje registruotos etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančioms nevyriausybinės organizacijos (išskyrus meno kūrėjų organizacijas). Numatytas ne mažesnis nei 10 proc. viso projekto poreikio (veiklų išlaidų) prisidėjimas. Prisidėjimas galimas ir nepiniginiu įnašu.

Šiai programai įgyvendinti paraiškas teikiantis vienas pareiškėjas gali teikti neribotą paraiškų skaičių, nebent LKT narių susirinkimas, suderinus su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, dėl objektyvių priežasčių (ekonominių, geopolitinių ir kitų pokyčių visuomenėje, darančių ženklų poveikį kultūros ir meno sektoriui) nusprendžia kitaip ir toks sprendimas nurodomas kvietime.

PROGRAMOS „UGDYMAS KULTŪRA“ FINANSAVIMO SĄLYGOS

Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių 3 priedas

Eil. Nr.	Tema	Aprašymas
1.	Programos tikslas	Skatinti vaikų ir jaunimo aktyvaus dalyvavimo kultūroje įpročius ir ugdyti kūrybinį potencialą.
2.	Finansuojama veikla:	1. Projektai skirti vaikams: 1.1 užtikrinantys kultūros edukacijos veiklų tęstinumą ir skatinantys dalyvavimo kultūroje įpročius; 1.2. skirti atskleisti ir ugdyti vaikų kūrybinį potencialą; 1.3. skirti gilinti vaikų žinias apie kultūros ir meno procesus. 2. Projektai skirti jaunimui (asmuo nuo 14 iki 29 metų (įskaitytinai): 2.1 užtikrinantys kultūros edukacijos veiklų tęstinumą ir skatinantys dalyvavimo kultūroje įpročius; 2.2. skirti atskleisti ir ugdyti jaunimo kūrybinį potencialą; 2.3. skirti gilinti jaunimo žinias apie kultūros ir meno procesus.
3.	Veiklų vertinimo prioritetai ir jų balai	1. Projekte dalyvauja vaikų ar jaunimo grupė (-s), mažai dalyvaujanti (-čios) kultūroje (dėl socialinės ir kultūrinės atskirties, geografinio nutolimo nuo kultūros veiklų ar pan.) (0–5). 2. Edukacinei programai būdingas interaktyvus, vaikus ar jaunimą įtraukiantis kūrybos procesas (0-10). 3. Projektas remiasi konkrečios vaikų ar jaunimo grupės poreikiais (pagrįstais duomenimis: apklausa, stebėsenos ir analizės rezultatais ir kt.) ir yra orientuotas į kūrybinio potencialo ugdymą (0–5). 4. Projekte pristatomas profesionalusis menas, dalyvauja profesionaliojo meno kūrėjas (-ai) (0-10). 5. Projekto veiklos skirtos jaunimui (0-10).

4.	Veiklų vertinimo kriterijai ir jų balai	1. Projekto meninės, kultūrinės veiklos kokybė (0–20). 2. Projektas turi aiškų, motyvuotą ir pagrįstą planą, kokiu būdu bus įtraukta tikslinė vaikų ar jaunimo grupė (0–10). 3. Projekto sąmatos tikslingumas ir pagrįstumas (0–10). 4. Projekto vadyba (0–20). (Vertinant šį kriterijų vertinama: projekto komanda, jos kompetencija ir patirtis kultūros edukacijos srityje, lėšų pritraukimas ir veiklų kalendorius. Visos šios vertinimo kriterijaus dalys yra vienodos svarbos.)
5.	Kitos sąlygos	Kartu su paraiška privaloma pateikti numatomą edukacinę programą (laisvos formos), kurioje nurodomas pavadinimas, pagrindinės temos, trukmė akademinėmis valandomis, pagrindiniai metodai ar veiklos, tikslinė vaikų ar jaunimo auditorija, dalyvių skaičius grupėje, auditorijos pritraukimo planas, numatytas poveikis tikslinei vaikų ar jaunimo grupei ir jo matavimo metodika.
6.	Veiklos finansavimo intensyvumas	1. Projekto finansavimo intensyvumas – iki 90 procentų projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau nei 10 procentų viso projekto poreikio (veiklų išlaidų). 2. Viso projekto sąmatos poreikis turi būti ne mažesnis kaip 2 777 Eur, prašoma finansuoti suma turi būti ne mažesnė kaip 2 500 Eur.
7.	Veiklai įgyvendinti numatoma lėšų suma 2025 m.	300 000 Eur

Pagal finansavimo sąlygas, projektus programos „Kūrybinės bendruomenių iniciatyvos“ įgyvendinimui gali teikti tik Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybėse registruoti juridiniai asmenys (išskyrus meno kūrėjų organizacijas). Numatytas ne mažesnis nei 10 proc. viso projekto poreikio (veiklų išlaidų) prisidėjimas. Prisidėjimas galimas ir nepiniginiu įnašu.

Šiai programai įgyvendinti paraiškas teikiantis vienas pareiškėjas gali teikti neribotą paraiškų skaičių, nebent LKT narių susirinkimas, suderinus su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, dėl objektyvių priežasčių (ekonominių, geopolitinių ir kitų pokyčių visuomenėje, darančių ženklų poveikį kultūros ir meno sektoriui) nusprendžia kitaip ir toks sprendimas nurodomas kvietime.

PROGRAMOS „KŪRYBINĖS BENDRUOMENIŲ INICIATYVOS“ FINANSAVIMO SĄLYGOS

Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių 10 priedas

Eil. Nr.	Tema	Aprašymas
1.	Programos tikslas	Skatinti ir įgalinti įvairiai galimų apibrėžti (vietos, socialinės ar ekonominės padėties, interesų ar kitais aspektais) bendruomenių, dalyvavimą kūrybinėse veiklose, sudaryti sąlygas gyventojų meninei saviraiškai ir kūrybingumui skatinti pristatant šioms bendruomenėms skirtas iniciatyvas (festivalius, kūrybines dirbtuves, edukacines programas ir kita)
2.	Finansuojamos veikla	Kūrybinės bendruomenių iniciatyvos
3.	Veiklos vertinimo prioritetai ir jų balai	1. Projektams, mažinantiems kultūrinę, socialinę, skaitmeninę ir (arba) informacinę atskirtį (0–20). 2. Projektams, skatinantiems aktyvų ir įtraukiantį bendradarbiavimą su konkrečiai apibrėžta bendruomene (ar jų grupe), (0–20).
4.	Veiklos vertinimo kriterijai ir jų balai	1. Projektu įgyvendinamų kūrybinių iniciatyvų aktualumas ir reikšmė apibrėžtai bendruomenei (ar jų grupei), (0–20). 2. Partnerystė su kitomis kultūros ir (arba) kitų sričių (pvz., švietimo, socialinės srities) įstaigomis ar nevyriausybinėmis organizacijomis (0–10). 3. Projekte pristatomas profesionalusis menas, dalyvauja profesionaliojo meno ar kultūros kūrėjas (-ai) (0–10). 4. Projekto sąmatos tikslingumas ir pagrįstumas (0–10). 5. Projekto vadyba (0–10). (Vertinant šį kriterijų vertinama: projekto komanda, jos kompetencija, lėšų pritraukimas ir veiklų kalendorius. Visos šios vertinimo

		kriterijaus dalys yra vienodos svarbos.)
5.	Galimi pareiškėjai	1. Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybėse registruoti juridiniai asmenys. 2. Juridiniai asmenys, registruoti kitoje nei Lietuva, Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybėje.
6.	Veiklos finansavimo intensyvumas	1. Projekto finansavimo intensyvumas – iki 90 procentų projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau nei 10 procentų viso projekto poreikio (veiklų išlaidų). 2. Viso projekto sąmatos poreikis turi būti ne mažesnis kaip 2 777 Eur, prašoma finansuoti suma turi būti ne mažesnė kaip 2 500 Eur.
7.	Veiklai įgyvendinti numatoma lėšų suma 2025 m.	250 000 Eur

Programoje „Tolygi kultūrinė raida“ gali dalyvauti visoje Lietuvoje registruotos etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančioms nevyriausybinės organizacijos (išskyrus meno kūrėjų organizacijas). Numatytas ne mažesnis nei 30 proc. viso projekto poreikio (veiklų išlaidų) prisidėjimas. Prisidėjimas galimas ir nepiniginiu įnašu.

Šiai programai įgyvendinti paraiškas teikiantis vienas pareiškėjas gali teikti neribotą paraiškų skaičių, nebent LKT narių susirinkimas, suderinus su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, dėl objektyvių priežasčių (ekonominių, geopolitinių ir kitų pokyčių visuomenėje, darančių ženklų poveikį kultūros ir meno sektoriui) nusprendžia kitaip ir toks sprendimas nurodomas kvietime.

PROGRAMOS „TOLYGI KULTŪRINĖ RAIDA“ FINANSAVIMO SĄLYGOS

Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių 16 priedas

Eil. Nr.	Tema	Aprašymas
1.	Programos tikslas	Užtikrinti tolygią kultūrinę raidą visoje Lietuvoje.
2.	Finansuojama veikla: Tolygi kultūrinė raida	Projektai, užtikrinantys tolygią kultūrinę raidą vienoje ar keliose Lietuvos apskrityse ir įgyvendinantys bent vieną iš šių tikslų: 1. skatinti kūrybinių raiškų įvairovę; 2. stiprinti vietos kultūrinį identitetą; 3. skatinti bendradarbiavimą. Projektai taip pat turi atitikti Tolygios kultūrinės raidos įgyvendinimo regionuose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. ĮV-488 „Dėl tolygios kultūrinės raidos įgyvendinimo regionuose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 69 punkte numatytus Apskričių tolygios kultūrinės raidos prioritetus.
3.	Galimi pareiškėjai	Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, išskyrus juridinius asmenis, kurių buveinė yra registruota Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų savivaldybėse.
4.	Kitos sąlygos	Projektų vertinimas, atranka ir finansavimas vykdomi vadovaujantis Aprašu ir Lietuvos kultūros tarybos lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairėmis.
5.	Veiklos finansavimo intensyvumas	1. Projekto finansavimo intensyvumas – iki 70 procentų projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau nei 30 procentų viso projekto poreikio (veiklų išlaidų). 2. Viso projekto sąmatos poreikis turi būti ne mažesnis kaip 3 571 Eur, prašoma finansuoti suma turi būti ne mažesnė kaip 2 500 Eur.
6.	Veiklai įgyvendinti numatoma suma 2025 m.	3 350 000 Eur

Programoje „Strateginis finansavimas“ gali dalyvauti visoje Lietuvoje registruotos etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančioms nevyriausybinės organizacijos.

PROGRAMOS „STRATEGINIS FINANSAVIMAS“ FINANSAVIMO SĄLYGOS

Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių 17 priedas

Eil. Nr.	Tema	Aprašymas
1.	Programos tikslas	Stiprinti kultūros srityje efektyviai veikiančias organizacijas, prisidedančias prie bendros šalies kultūros ir meno raidos ar teigiamo poveikio visuomenei kūrimo.
2.	Finansuojamo s veiklos:	
2.1.	Kultūros organizacijos	Kultūros ir (ar) meno produktus ir (ar) paslaugas kuriančių ir (ar) teikiančių organizacijų (toliau – Organizacijos) 2025–2027 m. vykdomų veiklų įgyvendinimas.
2.1.1.	Galimi pareiškėjai	Paraiškas gali teikti ne trumpiau nei 3 metus Lietuvoje veiklą vykdančios kultūros organizacijos (juridiniai asmenys), kuriančios ir (ar) teikiančios profesionaliojo meno ir (ar) kultūros produktus ir (ar) paslaugas, išskyrus pelno siekiančius ir viešojo sektoriaus juridinius asmenis, taip pat meno kūrėjų organizacijas, kurioms Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo nustatyta tvarka yra suteiktas meno kūrėjų organizacijų statusas.
2.1.2.	Veiklos vertinimo kriterijai ir jų balai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacijos veiklų kultūrinė, meninė kokybė, išsikelti kūrybiniai ar veiklos iššūkiai (0–25 balai); 2. Kultūros prieinamumo didinimas (0–15 balų); 3. Edukacinės veiklos (0–10 balų); 4. Organizacijos valdymas (0–20 balų); 5. Organizacijos biudžetas ir finansų valdymas (0–15 balų); 6. Organizacijos pastarųjų trejų metų vykdytos veiklos kokybė ir svarba (0-15)
2.1.3.	Specialieji reikalavimai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paraišką teikiančios organizacijos privalomų įmokų, mokėtinų Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, skola neviršija 50 Eur. 2. Pareiškėjas Tarybai jos nustatyta tvarka privalo pateikti šiuos dokumentus: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. tinkamai užpildytą paraiškos formą; 2.2. tinkamai užpildytą 2025–2027 metų Organizacijos veiklų planą; 2.3. tinkamai užpildytą Organizacijos biudžeto ir finansų valdymo formą, nurodydamas iš Lietuvos kultūros tarybos (toliau – Tarybos) prašomų lėšų poreikį 2025–2027 metų laikotarpiui, turi pasirinkti vieną iš šių finansavimo rėžių: <ol style="list-style-type: none"> 2.3.1. kasmet skiriama suma nuo 50 000 iki 70 000 Eur; 2.3.2. kasmet skiriama suma nuo 71 000 iki 90 000 Eur; 2.3.3. kasmet skiriama suma nuo 91 000 iki 110 000 Eur; 2.3.4. kasmet skiriama suma nuo 111 000 iki 130 000 Eur; 2.3.5. kasmet skiriama suma nuo 131 000 iki 150 000 Eur; 2.3.6. kasmet skiriama suma nuo 151 000 iki 170 000 Eur; 2.3.7. kasmet skiriama suma nuo 171 000 iki 190 000 Eur; 2.3.8. kasmet skiriama suma nuo 191 000 iki 210 000 Eur; 2.3.9. kasmet skiriama suma nuo 211 000 iki 230 000 Eur; 2.3.10. kasmet skiriama suma nuo 231 000 iki 250 000 Eur. 2.4. tinkamai užpildytą 2025 m. sąmatos formą; 2.5. Organizacijos vadovo, projekto vadovo ir kitų pagrindinių Organizacijos darbuotojų profesinės veiklos aprašymus (iš viso ne daugiau nei 6 puslapiai); 2.6. partnerių, rėmėjų indėlių pagrindžiančius dokumentus (jų kopijas); 2.7. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išduotą pareiškėjo atsiskaitymo su valstybės, savivaldybių biudžetais ir valstybės pinigų fondais pažymą, išduotą ne anksčiau kaip prieš 20 darbo dienų iki kvietime nurodyto paraiškų teikimo termino pabaigos. 3. kitus dokumentus (jų kopijas), kurie, pareiškėjo nuomone, gali būti svarbūs vertinant paraišką (pvz., kvietimai dalyvauti tarptautiniuose renginiuose, planuojamo išleisti

		leidinio ištrauka ir kita). Šie papildomi dokumentai (neįskaitant privalomų pridėti dokumentų) negali užimti daugiau kaip 12 puslapių. Taip pat galima pridėti ne daugiau kaip 2 garso ir (ar) vaizdo įrašus, kurių kiekvieno trukmė negali būti ilgesnė nei 10 min.
2.1.4.	Kitos sąlygos	<p>1. Tarybai priėmus sprendimą atrinkti Organizacijas į programą „Strateginis finansavimas: kultūros organizacijos“ (toliau – Programa), priimamas sprendimas ir dėl finansavimo režio priskyrimo 2025–2027 metų finansavimo laikotarpiui. Organizacijoms 2025–2027 m. laikotarpiu skiriama suma, kuri yra:</p> <p>1.1. ne mažesnė kaip 50 000 Eur ir ne didesnė kaip 70 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 70 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 30 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.2. ne mažesnė kaip 71 000 Eur ir ne didesnė kaip 90 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 70 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 30 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.3. ne mažesnė kaip 91 000 Eur ir ne didesnė kaip 110 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 70 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 30 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.4. ne mažesnė kaip 111 000 Eur ir ne didesnė kaip 130 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 65 procentus bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 35 procentai viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.5. ne mažesnė kaip 131 000 Eur ir ne didesnė kaip 150 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 65 procentus bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 35 procentus viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.6. ne mažesnė kaip 151 000 Eur ir ne didesnė kaip 170 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 65 procentus bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 35 procentus viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.7. ne mažesnė kaip 171 000 Eur ir ne didesnė kaip 190 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 65 procentai bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 35 procentai viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.8. ne mažesnė kaip 191 000 Eur ir ne didesnė kaip 210 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 60 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 40 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.9. ne mažesnė kaip 211 000 Eur ir ne didesnė kaip 230 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 60 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 40 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.10. ne mažesnė kaip 231 000 Eur ir ne didesnė kaip 250 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 60 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 40 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų).</p> <p>2. Taryba gali priimti sprendimą skirti didesnę finansavimą nei nurodyta šio papunkčio 1.1–1.10 papunkčiuose didžiausia finansavimo režio suma, jei:</p> <p>2.1. Taryba disponuoja nepaskirstytomis einamųjų metų lėšomis ir Tarybos narių susirinkimas priima sprendimą skirti papildomą finansavimą Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių 52.2 ar 52.3 papunkčiuose nustatytais atvejais proporcingai visoms Organizacijoms priklausomai nuo joms skirto finansavimo režio. Taryba turi informuoti apie šią galimybę visas Organizacijas, o jos turi pateikti motyvuotus prašymus skirti papildomas lėšas įgyvendinti 2025-2027 metų organizacijų veiklų planus;</p> <p>2.2. paaiškėja kitos aplinkybės, kurios nebuvo žinomos ekspertinio vertinimo metu: pasikeičia geopolitinė, ekonominė, epidemiologinė situacija ar įvyksta kitas ženklus pokytis visuomenės gyvenime;</p> <p>2.3. kitais išimtiniais argumentuotai pagrįstais atvejais.</p> <p>3. 2026 m. ir 2027 m. finansavimas gali būti skiriamas tik 2025 m. Programos lėšomis</p>

		<p>finansuotoms Organizacijoms.</p> <p>4. Sutarties dėl finansavimo skyrimo (toliau – sutarties) pasirašymo metu ir visą sutartyje nurodytą projekto įgyvendinimo laikotarpį Organizacija, kuriai Tarybos skirta suma yra didesnė kaip 100 000 Eur, turi turėti bent 2 pagal darbo sutartį dirbančius darbuotojus (neskaitant techninio, aptarnaujančio personalo, buhalterio (finansininko)).</p> <p>5. Sutarties pasirašymo metu ir visą sutartyje nurodytą projekto įgyvendinimo laikotarpį Organizacija, kuriai Tarybos skirta suma yra didesnė kaip 90 000 Eur, turi turėti pagal darbo sutartį dirbantį arba buhalterines paslaugas teikiančią buhalterį (finansininką) arba turėti sutartinius santykius su buhalterines paslaugas teikiančiu juridiniu asmeniu.</p> <p>6. Iki sutarties pasirašymo projekto vykdytojas turi suderinti su Taryba Organizacijos veiklą ir jų viešinimo planą. Suderintas veiklą ir jų viešinimo planas yra neatskiriama sutarties dalis.</p> <p>Organizacijai pateikus argumentuotą prašymą ir Tarybai jam pritarus, Organizacijos veiklą ir jų viešinimo planas gali būti keičiamas.</p> <p>7. Projekto vykdytojas, atsiskaitydamas už panaudotas lėšas, Tarybai turi pateikti auditoriaus arba audito įmonės išvadą apie patirtų išlaidų tinkamumą ir atitikimą sutartyje ir jos prieduose numatytiems išlaidoms.</p>
2.1.5.	Veiklai įgyvendinti numatoma lėšų suma 2025 m.	2 500 000 Eur
2.2.	Asociacijos, skėtinės organizacijos	Organizacijų, atstovaujančių organizacijos narius ir (ar) konkrečios kultūros ar meno srities organizacijas ir (ar) menininkus (toliau – Asociacijos), 2025–2027 m. vykdomų veiklų įgyvendinimas.
2.2.1.	Galimi pareiškėjai	Lietuvoje ne trumpiau nei 3 metus veiklą vykdančios kultūros organizacijos (toliau – juridiniai asmenys), atstovaujančios organizacijos narius ir (ar) konkrečios kultūros ar meno srities organizacijas ir (ar) menininkus, išskyrus pelno siekiančius ir viešojo sektoriaus juridinius asmenis, taip pat meno kūrėjų organizacijas, kurioms Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo nustatyta tvarka yra suteiktas meno kūrėjų organizacijų statusas.
2.2.2.	Veiklos vertinimo kriterijai ir jų balai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacijos veiklų indėlis atstovaujama kultūros, meno sričiai (0–25 balai); 2. Kultūros prieinamumo didinimas ir organizacijos narių įtrauktis (0–10 balų); 3. Edukacinės veiklos (0–10 balų); 4. Organizacijos valdymas (0–25 balų); 5. Organizacijos biudžetas ir finansų valdymas (0–15 balų); 6. Organizacijos pastarųjų trejų metų vykdytos veiklos kokybė ir svarba (0–15 balų).
2.2.3.	Specialieji reikalavimai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paraišką teikiančios Asociacijos turi būti įvykdžiusios įsipareigojimus, susijusius su mokesčių, įskaitant socialinio draudimo įmokas, mokėjimus pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Asociacija laikoma įvykdžiusia nurodytus įsipareigojimus, jeigu jos neįvykdytų įsipareigojimų suma yra mažesnė nei 50 eurų. 2. Pareiškėjas Tarybai jos nustatyta tvarka privalo pateikti šiuos dokumentus: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. tinkamai užpildytą paraiškos formą; 2.2. tinkamai užpildytą 2025–2027 metų Asociacijos veiklų planą; 2.3. tinkamai užpildytą Asociacijos biudžeto ir finansų valdymo formą, nuroydamas iš Tarybos prašomų lėšų poreikį 2025–2027 metų laikotarpiui, turi pasirinkti vieną iš šių finansavimo rėžių: <ol style="list-style-type: none"> 2.3.1. kasmet skiriama suma nuo 40 000 iki 65 000 Eur; 2.3.2. kasmet skiriama suma nuo 66 000 iki 90 000 Eur; 2.3.3. kasmet skiriama suma nuo 91 000 iki 120 000 Eur; 2.3.4. kasmet skiriama suma nuo 121 000 – 150 000 Eur; 2.3.5. kasmet skiriama suma nuo 151 000 – 200 000 Eur. 2.4. tinkamai užpildytą 2025 m. sąmatos formą; 2.5. Asociacijos vadovo, projekto vadovo ir kitų pagrindinių organizacijos darbuotojų profesinės veiklos aprašymus (iš viso ne daugiau nei 6 puslapiai); 2.6. partnerių, rėmėjų indėlių pagrindžiančius dokumentus (jų kopijas); 2.7. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išduotą pareiškėjo atsiskaitymo su valstybės, savivaldybių biudžetais ir valstybės pinigų

		<p>fondais pažymą, išduotą ne anksčiau kaip prieš 20 darbo dienų iki kvietime nurodyto paraiškų teikimo termino pabaigos.</p> <p>3. kitus dokumentus (jų kopijas), kurie, pareiškėjo nuomone, gali būti svarbūs vertinant paraišką (pavyzdžiui, kvietimai dalyvauti tarptautiniuose renginiuose, planuojamo išleisti leidinio ištrauka ir kita.). Šie papildomi dokumentai (neįskaitant privalomų pridėti dokumentų) negali užimti daugiau kaip 12 puslapių. Taip pat galima pridėti ne daugiau kaip 2 garso ar vaizdo įrašus, kurių kiekvieno trukmė negali būti ilgesnė kaip 10 min.</p>
2.2.4.	Kitos sąlygos	<p>1. Tarybai priėmus sprendimą atrinkti Asociacijas į programą „Strateginis finansavimas: Asociacijos, skėtinės organizacijos“ (toliau – Programa), priimamas sprendimas ir dėl finansavimo režio priskyrimo 2025–2027 metų finansavimo laikotarpiui. Asociacijoms 2025–2027 m. laikotarpiu kasmet skiriama suma, kuri yra:</p> <p>1.1. ne mažesnė kaip 40 000 Eur ir ne didesnė kaip 65 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 80 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.2. ne mažesnė kaip 66 000 Eur ir ne didesnė kaip 90 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 80 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.3. ne mažesnė kaip 91 000 Eur ir ne didesnė kaip 120 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 70 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 30 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.4. ne mažesnė kaip 121 000 Eur ir ne didesnė kaip 150 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 70 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 30 procentų viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų);</p> <p>1.5. ne mažesnė kaip 151 000 Eur ir ne didesnė kaip 200 000 Eur ir kuri sudaro ne daugiau kaip 70 procentų bendro projekto biudžeto, o projektui įgyvendinti reikalinga lėšų dalis, kurios nepadengia skirtos lėšos, turi sudaryti ne mažiau kaip 35 procentai viso projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo (veiklų išlaidų).</p> <p>2. Taryba gali priimti sprendimą skirti didesnę finansavimą nei nurodyta šio papunkčio 1.1–1.5 papunkčiuose didžiausia finansavimo režio suma, jei:</p> <p>2.1. Taryba disponuoja nepaskirstytomis einamųjų metų lėšomis ir Tarybos narių susirinkimas priima sprendimą skirti papildomą finansavimą Gairių 52.2 ar 52.3 papunkčiuose nustatytais atvejais proporcingai visoms Asociacijoms priklausomai nuo joms skirto finansavimo režio. Taryba turi informuoti apie šią galimybę visas Asociacijas ir jos turi pateikti motyvuotus prašymus skirti papildomas lėšas įgyvendinti 2025-2027 metų Asociacijų veiklų planus;</p> <p>2.2. paaiškėja kitos aplinkybės, kurios nebuvo žinomos ekspertinio vertinimo metu: pasikeičia geopolitinė, ekonominė, epidemiologinė situacija ar įvyksta kitas ženklus pokytis visuomenės gyvenime;</p> <p>2.3. kitais išimtiniais argumentuotai pagrįstais atvejais.</p> <p>3. 2026 m ir 2027 m. finansavimas gali būti skiriamas tik 2025 m. Programos lėšomis finansuotoms Asociacijoms.</p> <p>4. Sutarties pasirašymo metu ir visą sutartyje nurodytą projekto įgyvendinimo laikotarpį Asociacija, kuriai Tarybos skirta suma yra didesnė kaip 100 000 Eur, turi turėti bent 2 pagal darbo sutartį dirbančius darbuotojus (neskaitant techninio, aptarnaujančio personalo, buhalterio (finansininko)).</p> <p>5. Sutarties pasirašymo metu ir visą sutartyje nurodytą projekto įgyvendinimo laikotarpį Asociacija, kuriai Tarybos skirta suma yra didesnė kaip 90 000 Eur, turi turėti pagal darbo sutartį dirbantį arba buhalterines paslaugas teikiantį buhalterį (finansininką) arba turėti sutartinius santykius su buhalterines paslaugas teikiančiu juridiniu asmeniu.</p> <p>6. Iki sutarties pasirašymo projekto vykdytojas turi suderinti su Taryba Asociacijos veiklų ir jų viešinimo planą. Suderintas veiklų ir jų viešinimo planas yra neatskiriama sutarties dalis. Asociacijai pateikus argumentuotą prašymą ir Tarybai jam pritarus, Organizacijos veiklų ir jų viešinimo planas gali būti keičiamas.</p> <p>7. Projekto vykdytojas, atsiskaitydamas už panaudotas lėšas, Tarybai turi pateikti auditoriaus arba audito įmonės išvadą apie patirtų išlaidų tinkamumą ir atitikimą sutartyje ir jos prieduose numatytiems išlaidoms.</p>

2.2.5.	Veiklai įgyvendinti numatoma lėšų suma 2025 m.	600 000 Eur
3.	Veikloms įgyvendinti numatoma bendra lėšų suma 2025 m.	3 100 000 Eur

3 SOCIALINĖS PASKIRTIES, JAUNIMO NEVYRIAUSYBINĖMS ORGANIZACIJOMS IR BENDRUOMENINĖMS ORGANIZACIJOMS TEISĖS AKTAIS NUSTATYTOS VALSTYBINĖS PARAMOS ANALIZĖ

Nevyriausybinių organizacijų fondo parama.

Nevyriausybiniams organizacijoms finansavimas konkurso būdu gali būti skiriamas iš Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių biudžetų šioms tikslams:

- jų veiklai stiprinti;
- tiksliniams jų veiklos projektams įgyvendinti;
- teikiant viešąsias paslaugas reikalingų gebėjimų stiprinimo projektams įgyvendinti;
- Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymui įgyvendinti;
- Vyriausybės nustatyta tvarka sudaromoms strateginės valstybės ir nevyriausybinių organizacijų partnerystės sutartims įgyvendinti.

2020 m. kovo 1 d. įsigaliojus naujai Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo redakcijai sukurtas teisinis pagrindas Nevyriausybinių organizacijų fondui (NVO Fondas) veikti.

Pagrindinis NVO Fondo tikslas – stiprinti NVO institucinius gebėjimus, investuoti į sektorių, užtikrinant patikimų valstybės partnerių tvarų vystymąsi. Fondas paskirsto lėšas nevyriausybiniams organizacijoms, jų plėtros politikos formavimui ir įgyvendinimui.

NVO Fondo lėšos konkurso būdu gali būti skiriamos:

- NVO instituciniams gebėjimams stiprinti;
- NVO Fondo nuostatuose numatyto NVO veikloms finansuoti NVO Fondo nuostatuose nustatyta tvarka.

Pareiškėjais gauti NVO Fondo paramą gali būti Lietuvos Respublikoje registruota NVO, atitinkanti Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatytą NVO sąvoką (Viešosios naudos nevyriausybiniė organizacija – nevyriausybiniė organizacija, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei) ir Juridinių asmenų registre įregistravusi žymą, patvirtinančią, kad ji yra NVO.

Nevyriausybiniė organizacijos pripažįstamos viešosios naudos nevyriausybiniėmis organizacijomis Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Vyriausybės įgaliota institucija, vertindama nevyriausybiniė organizacijos, siekiančios būti pripažinta viešosios naudos nevyriausybiniė organizacija, veiklą, įvertina jos įstatus, Juridinių asmenų registrai pateiktas dvejų praėjusių ataskaitinių metų veiklos ataskaitas ir pateiktus vieno praėjusių kalendorinių metų veiklos socialinio poveikio rezultatus, jeigu nevyriausybiniė organizacijos pagrindinis tikslas – teikti viešąsias paslaugas.

Nevyriausybinių organizacijų pripažinimo viešosios naudos nevyriausybiniėmis organizacijomis tvarkos aprašas⁶ reglamentuoja bendruosius reikalavimus nevyriausybiniėms organizacijoms, kurios siekia būti pripažintos viešosios naudos nevyriausybiniėmis organizacijomis, nevyriausybinių organizacijų, kurios siekia būti pripažintos viešosios naudos organizacijomis, dokumentų, reikalingų sprendimui dėl nevyriausybinių organizacijų pripažinimo viešosios naudos organizacijomis priimti, pateikimo, jų atitikties apraše nustatytiems reikalavimams vertinimo, sprendimo dėl nevyriausybinių organizacijų pripažinimo viešosios naudos organizacijomis priėmimo, panaikinimo, apskundimo tvarką, viešosios naudos organizacijų įtraukimo į Socialinių

⁶ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/6b27d7358cbf11efaf94d67dd8b48a7c>

paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SPPD) sudaromą viešosios naudos organizacijų sąrašą ir išbraukimo iš jo tvarką.

Viešosios naudos nevyriausybinė organizacija pripažįstama nevyriausybinė organizacija, kuri:

- 1) vykdo veiklas, kurių didesnė dalis teikia naudą visuomenei ar jos daliai ir kurios skirtos vaikų ir jaunimo gerovės didinimui, neįgaliųjų apsaugai, moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimui, žmogaus teisių apsaugai, šeimų stiprinimui, socialinės atskirties ir skurdo mažinimui, švietimo, mokslo, kultūros ir sporto skatinimui, humanitarinės pagalbos teikimui, sveikatos apsaugai, aplinkos apsaugai, pilietiniam ugdymui, visuomenės narių teisių apsaugai ir viešojo intereso užtikrinimui;
- 2) yra įregistravusi nevyriausybinės organizacijos žymą Juridinių asmenų registre;
- 3) Juridinių asmenų registruoti teisės aktų nustatyta tvarka yra pateikusi dvejų praėjusių finansinių metų veiklos ataskaitas ir metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- 4) atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus;
- 5) siekia išmatuojamo teigiamo socialinio poveikio visuomenei ar jos daliai, steigimo dokumente arba steigėjų ar dalyvių patvirtintame dokumente yra nurodžiusi siekiamo socialinio poveikio tikslą (sprendžiamą socialinę problemą), išmatuojamo socialinio poveikio rodiklius, šių rodiklių vertinimo metodiką ir vieną kartą per kalendorinius metus vertina praėjusių kalendorinių metų veiklos socialinį poveikį, ir veiklą siekiant socialinio poveikio organizuoja konsultuodamasi (suteikdama galimybę teikti nuomonę ir pasiūlymus) su asmenimis, kuriems daromas socialinis poveikis organizacijos vykdoma veikla, ir su visuomene. Socialinio poveikio rezultatai turi būti patvirtinti nevyriausybinės organizacijos steigėjų ar dalyvių ir skelbiami viešai. Socialinio poveikio matavimas taikomas tik toms nevyriausybinėms organizacijoms, kurių pagrindinis tikslas – teikti viešąsias paslaugas.

Apibendrinimas

Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos turi įsivertinti ar gali siekti būti pripažintos viešosios naudos nevyriausybinėmis organizacijomis. Nustačius atitikimą reikalavimams, jos turi siekti būti pripažintomis viešosios naudos nevyriausybinėmis organizacijomis. Pripažinimas suteiks galimybes naudotis NVO Fondo teikiama parama⁷.

Nacionalinė parama kaimo bendruomenių veiklai.

Nuo 2024 m. parama kaimo bendruomenėms teikiama pagal Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 3D-847 „Dėl nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisyklių patvirtinimo“⁸.

2024 m. kaimo bendruomenių paraiškoms finansuoti skirta 1,1 mln. Eur.

Taisyklėse numatytos trys finansuojamos kaimo bendruomenių veiklos sritys:

1. kaimo bendruomenės materialinės bazės sukūrimas arba stiprinimas (pareiškėjai – naujos kaimo bendruomenės arba bendruomenės, niekada negavusios nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai);
2. kaimo vietovės viešųjų erdvių, statinių sutvarkymas / priežiūra, pritaikant jas kaimo gyventojų poreikiams, bendruomeninės veiklos skatinimas (pareiškėjai – naujos kaimo bendruomenės arba bendruomenės, per dvejus praėjusius kalendorinius metus negavusios

⁷ <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/neyriausybiniu-organizaciju-politika/nvo-fondas/>

⁸ [https://www.bing.com/search?pglt=41&q=3D-](https://www.bing.com/search?pglt=41&q=3D-847+D%C4%971+Nacionalin%C4%97s+paramos+kaimo+bendruomeni%C5%B3+veiklai+teikimo+taisykli%C5%B3+patvir)

[847+D%C4%971+Nacionalin%C4%97s+paramos+kaimo+bendruomeni%C5%B3+veiklai+teikimo+taisykli%C5%B3+patvir+tinimo+\(e-tar.lt\)&cvid=0ed5a427bf0c472c8b8180031b18fbd&gs_lcrp=EgRIZGdlKgYIABBFdKyBggAEEUYOdIBCDExNDlqMGoxq](https://www.bing.com/search?pglt=41&q=3D-847+D%C4%971+Nacionalin%C4%97s+paramos+kaimo+bendruomeni%C5%B3+veiklai+teikimo+taisykli%C5%B3+patvir+tinimo+(e-tar.lt)&cvid=0ed5a427bf0c472c8b8180031b18fbd&gs_lcrp=EgRIZGdlKgYIABBFdKyBggAEEUYOdIBCDExNDlqMGoxq)

paramos kaimo vietovės viešųjų erdvių sutvarkymui pagal ankstesnių metų Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisyklės):

- veikla: viešųjų erdvių kūrimas / gerinimas siekiant patenkinti kaimo gyventojų viešuosius poreikius arba viešųjų erdvių / statinių, skirtų civilinei saugai, kūrimas / pritaikymas;
- veikla: viešųjų paslaugų prieinamumo gerinimas (parama kaimo bendruomenei teikiama tik tuo atveju, kai ji perima viešosios paslaugos ar jos dalies teikimą iš biudžetinės organizacijos);

3. renginių (mokomųjų renginių arba vizitų, renginių, skirtų Lietuvos mažųjų kultūros sostinių veikloms įgyvendinti, renginių Lietuvos Respublikos Seimo / savivaldybės paskelbtoms metų temoms minėti) organizavimas (pareiškėjai – bet kokios kaimo bendruomenės arba jas vienijančios organizacijos).

Paramos gavėjas bendruomeninė organizacija – asociacija, kurios steigėjai ir nariai yra tam tikros gyvenamosios vietovės (jos dalies arba kelių gyvenamųjų vietovių) gyventojai (jų atstovai) ir kurios paskirtis – per inicijuotus projektus įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje.

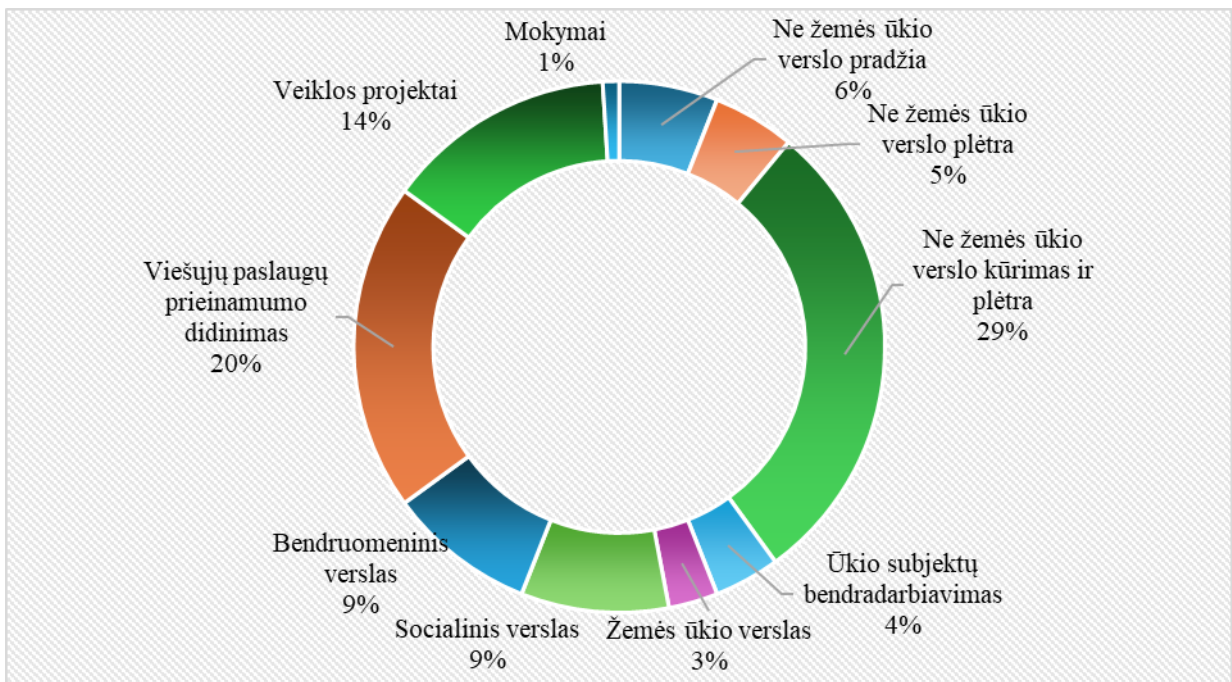
Apibendrinimas

Išanalizavus finansuojamas kaimo bendruomenių veiklos sritis, paramos gavėjo apibrėžti, tenka konstatuoti, kad tikimybė gauti nacionalinę paramą kaimo bendruomenių projektinei veiklai etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančioms organizacijoms labai menka. Šiuo atveju minėtos organizacijos gali būti tik kaip paslaugų teikėjai bendruomeninių organizacijų laimėtuose projektuose arba teikti paraišką bendradarbiaudami kartu su bendruomenine organizacija.

Parama vietos plėtros strategijoms įgyvendinti pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023-2027 m. strateginį planą.

Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos, kurių veiklos teritorija apima ir kaimo vietoves, paramos įgyvendinamoms veikloms gali kreiptis į vietos veiklos grupes, įgyvendinančias vietos plėtros strategijas kiekvienos savivaldybės kaimiškoje teritorijoje. Tenka pažymėti, kad etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančių organizacijų įgyvendinamos veiklos labiausiai tinkamos finansuoti iš veiklos projektams ir mokymams skiriamų lėšų, kurių dalis vietos plėtros strategijų finansavimo struktūroje sudaro apie 15 proc. Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos gali siekti paramos ir viešųjų paslaugų prieinamumo didinimui.

LEADER strategijų investavimo kryptių struktūra pagal skiriamų lėšų dydį, proc.



Šaltinis: parengta remiantis LR Žemės ūkio ministerijos, Nacionalinės mokėjimo agentūros, Vietos veiklos grupių informacija.

Vietos plėtros strategijos įgyvendinamos kiekvienoje savivaldybėje ir jos turi skirtingas investavimo kryptis ir temas. Tenka konstatuoti, kad dėmesys kultūrai vietos plėtros strategijų temose labai menkas, nes vietos plėtros strategijų temų raktinis žodis „kultūra“ nepatenka tarp dažniausiai pasikartojančių raktinių žodžių.

Vietos plėtros strategijų temos pagal raktinius žodžius ir jų pasikartojimo dažnis



Šaltinis: parengta remiantis LR Žemės ūkio ministerijos, Nacionalinės mokėjimo agentūros, Vietos veiklos grupių informacija.

Tačiau reikia pastebėti, kad yra vietos veiklos grupių, kurios vietos plėtros strategijų temose akcentavo kultūrą. Kita vertus, galima daryti prielaidas, kad tos vietos veiklos





grupės, kurios vietos plėtros strategijose akcentavo ir turizmą bei vietos išteklių panaudojimą, galimai sudaro prielaidas ir kultūros išteklių panaudojimui/pritaikymui/puoselėjimui. Tokiu būdu, minėtų vietos veiklos grupių veiklos teritorijose veikiančios etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos gali kreiptis į vietos veiklos grupes paramos projektinėms veikloms finansuoti. Konkrečios projektų finansavimo sąlygos, kvietimai teikti paraiškas skelbiami vietos veiklos grupių interneto svetainėse.

Apibendrinimas

Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos gali kreiptis į vietos veiklos grupes paramos projektinėms veikloms finansuoti. Konkrečios projektų finansavimo sąlygos, kvietimai teikti paraiškas skelbiami vietos veiklos grupių interneto svetainėse.







Parama vietos plėtros strategijoms įgyvendinti gavusios vietos veiklos grupės

ALYTAUS APSKRITIS

Alytaus rajono vietos veiklos grupė	Druskininkų vietos veiklos grupė
	
Vietos plėtros strategijos tema	
<i>Geriausias gamtos ir kultūros išteklių panaudojimas gyventojų sveikatai stiprinti ir turizmui vystyti</i>	<i>Druskininkų kaimiškųjų vietovių turizmo ir paslaugų plėtra</i>
https://alytausrvvg.lt/	http://www.dvvg.lt/
Veiklos teritorija*	
Alytaus r. sav. ir Birštono sav.	Druskininkų sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.	
26,5	7,1
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur	
2 008 884,00	1 164 692,00
Dzūkijos kaimo plėtros partnerių asociacija	Varėnos krašto vietos veiklos grupė
	
Vietos plėtros strategijos tema	
-	<i>Turizmo paslaugų įvairovės plėtra kaime</i>
https://www.dzukijosvvg.lt/	https://varenosvvg.lt/
Veiklos teritorija*	
Lazdijų r. sav.	Varėnos r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.	
14,2	12,4
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur	
1 582 355,00	1 340 100,00

KAUNO APSKRITIS

Jonavos rajono vietos veiklos grupė	Kaišiadorių rajono vietos veiklos grupė	Kauno rajono vietos veiklos grupė
-------------------------------------	---	-----------------------------------






		KAUNO RAJONO 
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Žaliosios ekonomikos augimas – darnus socialinis ir kultūrinis kaimo vystymasis</i>	<i>Vietos ekonomikos ekosistemų plėtra, diegiant tvarios energetikos ir sveikatinimo poreikių tenkinimo sprendimus</i>	<i>Klimato pokyčiams neutralaus kaimo plėtra</i>
https://www.jonavosvvg.lt/	https://www.kaisiadorysvvg.lt/	https://kaunorvvg.lt/lt
Veiklos teritorija*		
Jonavos r. sav.	Kaišiadorių r. sav.	Kauno r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
14,2	20,9	82,0
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 466 426,00	1 514 311,00	2 327 338,00
Kėdainių rajono vietos veiklos grupė	Raseinių rajono vietos veiklos grupė „Raseinių krašto bendrija“	Prienų rajono vietos veiklos grupė
		 Prienų rajono vietos veiklos grupė
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Klimato kaitos neutralumo siekiamybė Kėdainių rajono VVG teritorijoje</i>	-	-
http://kedainiurvvg.lt/	https://raseiniuvvg.lt/	https://prienuvvg.lt/
Veiklos teritorija*		
Kėdainių r. sav.	Raseinių r. sav.	Prienų r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
23,9	21,1	17,1
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 635 557,00	1 594 323,00	1 425 886,00

KLAIPĖDOS APSKRITIS

Vietos veiklos grupė „Pajūrio kraštas“	Kretingos rajono kaimo plėtros asociacija
	
Vietos plėtros strategijos tema	
<i>Klaipėdos rajonas - atviras partnerystei, naujovėms ir inovatyvioms technologijoms</i>	<i>Socialiai atsakingas, gyventojų, aplinkos bei gamtos gerove besirūpinantis Kretingos rajonas</i>
https://pajuriokrastas.lt/	http://kretingosvvg.lt/
Veiklos teritorija*	

Klaipėdos r. sav.	Kretingos r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.	
43,1	20,4
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur	
1 767 088,00	1 478 455,00
Skuodo vietos veiklos grupė	Asociacija „Lamatos žemė“
	
Vietos plėtros strategijos tema	
<i>Ekonomiškai gyvybingas Skuodo rajonas</i>	<i>Tvari, inovacijomis grįsta Šilutės r. VVG teritorijos ekonominė plėtra ir bendruomenės socialinis įgalinimas</i>
http://www.skuodovvg.lt/	https://lamatoszeme.lt/
Veiklos teritorija*	
Skuodo r. sav.	Šilutės r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.	
12,6	22,3
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur	
1 279 964,00	1 624 841,00

MARIJAMPOLĖS APSKRITIS




Sūduvos vietos veiklos grupė	Marijampolės vietos veiklos grupė	Šakių krašto vietos veiklos grupė
		
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Turizmo plėtros skatinimas</i>	<i>Infrastruktūros ir paslaugų plėtra skatinant turizmą Marijampolės VVG teritorijoje</i>	<i>Šakių krašto turizmo potencialo plėtra kaimiškų vietovių gyvybingumo stiprinimui</i>
https://www.suduvosvvg.lt/	https://marijampolesvvg.lt/	http://www.sakiukrastovvg.lt/
Veiklos teritorija*		
Kazlų Rūdos sav. ir Marijampolės sav. Sasnavos sen.	Marijampolės sav. išskyrus Sasnavos sen.	Šakių r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
8,4	20,9	18,5
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 336 154,00	1 576 956,00	1 635 633,00
Vilkaviškio krašto vietos veiklos grupė	Kalvarijos vietos veiklos grupė	
		
Vietos plėtros strategijos tema		
-	<i>Viešųjų paslaugų socialinėje ir turizmo srityse gerinimas</i>	




https://vilkaviskiovg.lt/	https://kalvarijosvvg.lt/
Veiklos teritorija*	
Vilkaviškio r. sav.	Kalvarijos sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.	
25,8	6,5
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur	
1 776 062,00	1 378 650,00

PANEVĖŽIO APSKRITIS



Biržų rajono vietos veiklos grupė	Kupiškio rajono vietos veiklos grupė	Panevėžio rajono vietos veiklos grupė
 BIRŽŲ RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ	 KUPIŠKIO RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ	 PANEVĖŽIO RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Gerųjų iniciatyvų, didinančių socialinę įtrauktį, stiprinimas</i>	<i>Socialinės atskirties mažinimas, vystant paslaugas poilsiautojui ir gyventojui</i>	<i>Tvarus vietos ekonomikos augimas</i>
http://www.birzuvvg.lt/	https://kvvg.lt/	https://panvvg.lt/
Veiklos teritorija*		
Biržų r. sav.	Kupiškio r. sav.	Panevėžio r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
12,6	10,6	35,2
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 472 051,00	1 348 974,00	1 802 061,00
Pasvalio rajono vietos veiklos grupė	Rokiškio rajono vietos veiklos grupė	
 PASVALIO R. VIETOS VEIKLOS GRUPĖ		
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Turistinio potencialo išnaudojimas, siekiant socialinio ir ekonominio stabilumo Pasvalio rajone</i>	<i>Verslumo galimybių auginimas</i>	
https://pasvaliorvvg.lt/	https://www.rokiskiovg.lt/	
Veiklos teritorija*		
Pasvalio r. sav.	Rokiškio r. sav.	
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
17,6	15,9	
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 525 422,00	1 570 820,00	



ŠIAULIŲ APSKRITIS

Akmenės rajono vietos veiklos grupė	Joniškio rajono partnerystės vietos veiklos grupė	Kelmės krašto partnerystės vietos veiklos grupė
		
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Turizmo, rekreacijos, socialinės</i>	<i>Verslumo aktyvinimas ir</i>	<i>Žmogaus ekonominio ir</i>

<i>infrastruktūros ir paslaugų plėtra</i>	<i>socialinė įtrauktis 2023-2029 m. Joniščio rajono partnerystės vietos veiklos grupės teritorijoje</i>	<i>socialinio aktyvumo RE-KREACIJA kaimo vietovėse</i>
https://www.akmenesvvg.lt/	http://www.joniskiovvg.lt/	https://www.kelmevvg.lt/
Veiklos teritorija*		
Akmenės r. sav.	Joniškio r. sav.	Kelmės r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
13,5	12,7	18,3
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 421 169,00	1 407 231,00	1 561 272,00
Vietos veiklos grupė „Pakruojo rajono partnerystė“	Vietos veiklos grupė „Radviliškio lyderis“	Šiaulių rajono vietos veiklos grupė
		
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Paslaugų prieinamumo ir įvairovės kaimo vietovėse didinimas</i>	<i>Ekonominės plėtros skatinimas Radviliškio VVG teritorijoje</i>	-
https://pakruojovvg.lt/	https://radviliskiovvg.lt/	http://www.siauliurvvg.lt/
Veiklos teritorija*		
Pakruojo r. sav.	Radviliškio r. sav.	Šiaulių r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
14,2	19,8	30,0
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 375 072,00	1 573 859,00	1 763 102,00

TAURAGĖS APSKRITIS

Jurbarko rajono vietos veiklos grupė „Nemunas“	Vietos veiklos grupė „Pagėgių kraštas“
	
Vietos plėtros strategijos tema	
<i>Jaunų žmonių įgalinimas</i>	<i>Vietos ištekliais grįstos turistui ir gyventojui patrauklios kaimiškosios Pagėgių teritorijos vystymas</i>
https://vvgnemunas.lt/	http://pagegiukraštas.lt/
Veiklos teritorija*	
Jurbarko r. sav.	Pagėgių sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.	
14,7	6,7
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur	
1 510 455,00	1 194 631,00
Šilalės rajono partnerystės vietos veiklos grupė	Tauragės rajono vietos veiklos grupė



	
Vietos plėtros strategijos tema	
<i>Gyvenimo kokybės gerinimas Šilalės rajone, užtikrinant bei plėtojant paslaugų prieinamumą ir tvarią ekonominę plėtrą</i>	-
https://silalesrvvg.lt/	http://www.tauragesvvg.lt/
Veiklos teritorija*	
Šilalės r. sav.	Tauragės r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.	
17,3	16,1
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur	
1 488 827,00	1 460 500,00

TELŠIU APSKRITIS







Plungės rajono savivaldybės vietos veiklos grupė	Šiaurės vakarų Lietuvos vietos veiklos grupė	Telšių rajono vietos veiklos grupė
		
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Įtraukus Plungės rajonas - vieta, kurioje rūpinamasi emocine ir materialine gyventojų gerove</i>	<i>Socialiai ir ekonomiškai atsakingas, pokyčius kuriantis Mažeikių rajonas</i>	-
https://plungesvvg.lt/	https://svlvvg.lt/	http://trvvg.lt/
Veiklos teritorija*		
Plungės r. sav.	Mažeikių r. sav.	Telšių r. sav. ir Rietavo sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
17,6	19,0	24,8
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 400 834,00	1 576 379,00	2 085 518,00

UTENOS APSKRITIS

Anykščių rajono vietos veiklos grupė	Ignalinos rajono vietos veiklos grupė	Molėtų rajono vietos veiklos grupė „Keisdamiės keičiame“
		
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Turizmo paslaugų plėtra kaimo vietovėse</i>	<i>Vystome Ignalinos kraštą tausodami gamtinę aplinką bei</i>	<i>Tvari vietovės plėtra turizmui ir socialinei gerovei</i>

	<i>plėtodami sidabrinę ekonomiką</i>	
http://anyksciuvvg.lt/	http://www.irvvg.lt/	https://moletuvvg.lt/
Veiklos teritorija*		
Anykščių r. sav.	Ignalinos r. sav.	Molėtų r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
16,9	9,4	10,9
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 512 925,00	1 406 353,00	1 414 601,00
Utenos regiono vietos veiklos grupė		Zarasų-Visagino regiono vietos veiklos grupė
		
Vietos plėtros strategijos tema		
<i>Socialinės įtraukties ir kaimo ekonomikos skatinimas plėtojant turizmą Utenos rajone 2024-2028 m.</i>		<i>Ekonominė regiono plėtra ir gyvenimo kokybės gerinimas</i>
https://www.utenosvvg.lt/		https://zarasaivvg.lt/
Veiklos teritorija*		
Utenos r. sav.	Zarasų r. sav. ir Visagino sav.	
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.		
12,0	10,6	
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur		
1 351 120,00	1 956 499,00	

VILNIAUS APSKRITIS

Elektrėnų savivaldybės vietos veiklos grupė	Šalčininkų rajono vietos veiklos grupė	Širvintų rajono vietos veiklos grupė	
		 Širvintų r. vvg	
Vietos plėtros strategijos tema			
-	<i>Socialiai ir ekonomiškai tvarus ir įtraukus Šalčininkų rajonas</i>	<i>Sumani ekonomika visuomenės poreikiams</i>	
http://elektrenuvvg.lt/	http://www.salcininkuvvg.lt/	https://www.sirvintuvvg.lt/	
Veiklos teritorija*			
Elektrėnų sav.	Šalčininkų r. sav.	Širvintų r. sav.	
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.			
14,6	25,7	9,5	
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur			
1 269 166,00	1 633 431,75	1 248 721,00	
Švenčionių rajono vietos veiklos grupė „Švenčionių partnerystė“	Trakų krašto vietos veiklos grupė	Ukmergės rajono vietos veiklos grupė	Vilniaus rajono vietos veiklos grupė
			

Vietos plėtros strategijos tema			
<i>Geriausias vietos išteklių panaudojimas rekreaciniam turizmui vystyti Švenčionių rajone</i>	<i>Sumanūs sprendimai tvariai ir darniai aplinkai kurti</i>	<i>Darniai besivystantis, atviras socialinėms ir ekonominėms inovacijoms Ukmergės rajonas</i>	<i>Darni plėtra Vilniaus rajone (kompleksinius aspektu: socialiniu, ekonominiu ir aplinkos požiūriu)</i>
https://www.partneryste.org/	https://www.trakuvg.lt/	https://ukmergesvvg.lt/	https://www.vrvvg.lt/
Veiklos teritorija*			
Švenčionių r. sav.	Trakų r. sav.	Ukmergės r. sav.	Vilniaus r. sav.
Atstovaujamas gyventojų skaičius, tūkst.			
18,5	21,2	13,1	98,0
Paramos suma vietos plėtros strategijai įgyvendinti, Eur			
1 468 840,00	1 494 919,00	1 414 881,00	2 461 622,00

* kaimo vietovės, įskaitant kaimus, miestelius, miestus, kitas gyvenamąsias vietas, kurių gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst. (savivaldybių centrai, nepriklausomai nuo gyventojų skaičiaus, nelaikomi kaimo vietovėmis)

Šaltinis: parengta remiantis LR Žemės ūkio ministerijos, Nacionalinės mokėjimo agentūros, Vietos veiklos grupių informacija.

4 REKOMENDACIJOS

- Būtina ieškoti galimybių kaip sumažinti NVO patiriamas įtampas dėl socialinės misijos ir ekonominio efektyvumo suderinamumo, ypač konkursinio finansavimo atvejais⁹ (Sprogytė G., 2024), visų pirma, **užtikrinti sklandžią ir teisingą konkursavimo sistemą, nuosekliai didinti konkurso lėšas bei numatyti tęstinio finansavimo galimybes**. Tai NVO labiau įgalintų strategiškai planuoti veiklas, pasisamdyti darbuotojų, stiprėti, imtis rimtesnių projektų, stiprinti pajėgumus paslaugoms teikti, kurti sąlygas ateities bendradarbiavimui, įgyvendinti tęstines praktikas, sudarančias galimybes glaudesniai santykiui tarp valdžios ir NVO.
- Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairėse siūlytina:
 - sukurti atskirą prioritetiniams etninės kultūros festivaliams skirtą programą „Strateginis etninės kultūros renginių finansavimas“, skiriant jai ne mažiau kaip 250 tūkst. Eur kvotą;
 - koreguoti nuostatas dėl programos „Etninė kultūra ir nematerialus kultūros paveldas“ galimų pareiškėjų ir vertinimo kriterijų, taip pat didinti šiai programai skiriamą kasmetinę lėšų kvotą. Ši programa turėtų būti skirta tik Lietuvos pareiškėjams, sudarant galimybę teikti paraiškas juridiniams asmenims iš visos Lietuvos ir išbraukiant iš galimų pareiškėjų sąrašo juridinius asmenis iš kitų ES ar Europos ekonominės erdvės valstybių;
 - atsisakyti nepagrįsto prioriteto profesionaliam menui programose „Ugdymas kultūra“ ir „Menas žmogaus gerovei“, iš šių programų išbraukiant nepagrįstai vien profesionalųjį meną iškeliančias prioritetines nuostatas;
 - didinti etninės kultūros veiklos regionuose finansavimo intensyvumą, nes regionuose etninę kultūrą daugiausia palaiko savivalda, o tai jai tampa didele našta. Pastebima, kad savivaldybės skirtingai remia etninę kultūrą, o tai ypač ženkliai skatina regioninius etninės kultūros plėtros netolygumus.
- Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos turi įsivertinti ar gali siekti būti pripažintos viešosios naudos nevyriausybinėmis organizacijomis. Pripažinimas suteiks galimybes naudotis NVO Fondo teikiama parama.
- Finansuojamų kaimo bendruomenių veiklos sričių, paramos gavėjo apibrėžties analizė rodo, kad tikimybė gauti nacionalinę paramą kaimo bendruomenių projektinei veiklai etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančioms organizacijoms labai menka. Šiuo atveju minėtos organizacijos gali būti tik kaip paslaugų teikėjai bendruomeninių organizacijų laimėtuose projektuose arba teikti paraišką bendradarbiaudami kartu su bendruomenine organizacija.
- Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo srityje veikiančios organizacijos gali kreiptis į vietos veiklos grupes paramos projektinėms veikloms finansuoti.

⁹ Gintė Sprogytė. Kultūros paslaugų teikėjų įvairovės Lietuvoje didinimas įtraukiant NVO: iššūkiai ir galimybės. Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas, 2024.

Konkrečios projektų finansavimo sąlygos, kvietimai teikti paraiškas skelbiami vietos veiklos grupių interneto svetainėse.